

**V I S S E R S
T E K O R T**
WAT DENKEN ZE EROVER
IN NEDERLAND?

**VISSERINNEN:
CARINE IS ENIG,
MAARRR...
LILIANE WAS EERST**

SCHEEPSDOOP

alles wat u altijd al had
willen weten en nooit
durfde te vragen over
**HET FONDS VOOR
ARBEIDSONGEVALLEN
IN DE VISSERIJ**

**HVB-INDEX
ARTIKELS 1998**

een hart van ***goud***

Q8 **Oils**

Kuwait Petroleum (Belgium) N.V., tel.: 02 - 511 38 87, fax: 02 - 512 80 05

HVB 66

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 100 bef

Colofon

DIRECTEUR: Willy Versluys

DIRECTIERAAD:

Daniël Crabeels, Willy Versluys

HOOFDREDACTEUR:

Flor Vandekerckhove

REDACTIERAAD: Guido Walters en

Flor Vandekerckhove

MEDEWERKERS: André Baert, Fer-

nand Boone, Robert Coelus, Walter

Debrock (†), Juul De Vocht, De Zet-

duivel, Philippe Godfroid, Norbert

Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank

Neyts, Jef Klausung, Willem Lans-

zweert, Mac Floo (tekeningen), Marc

Loy, Annie Vanhee (tekeningen),

Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido

Walters.

VERANTWOORDELIJKE UITGEV-

ER: Flor Vandekerckhove,

Dorpstraat 121, 8450 Bredene

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en alle corre-
spondentie naar HVB,
p/a Dorpstraat 121,
B-8450 Bredene.

Tel. en fax: 059/32 55 59

De uitgever is niet verantwoordelijk voor
standpunten of meningen van auteurs die
het artikel met hun naam ondertekenen.
© HVB. Artikels, of delen ervan, mogen
alleen maar overgenomen worden na schrift-
telijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

Abonnementen!

* **Jaarabonnement België** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 1.200,- bef op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

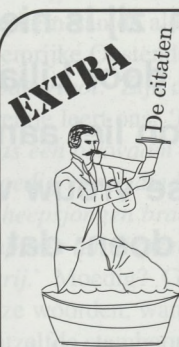
Steunabonnementen:
2 000,- BEF/jaar.

* **Jaarabonnement Nederland** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 113 gulden op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Generale Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NI)] Vermelding: abo HVB.

* **Subscriptions (one year) in other countries:**
Austria: S 698; Denmark Kr 386; France: FRF 341;
Germany DEM 101; Greece: GRD 15390; Ireland £ 39;
Italy Lir 88300; Norway: Kr 430; Portugal: Esc 9889;
Spain: Pta 7160; Sweden: Kr 431; Switzerland: F 89;
U.K.: £42, USA: Us D: 64; Canada: CAD: 81.

Omslagfoto: Guido Walters

't Zal wel weer aan 't imago liggen!

**Goed nieuws voor de
Belgische vissers
Slechter kan en mag het
niet meer worden!**

Titel in Visactua,
december 1998.

**1998 was voor onze vis-
serij geen slecht jaar
Bart Schiltz in RC, I 1999.**

**1998 is een rampjaar
geworden voor de
Vlaamse zeevisserij**

Gunther Vanpraet in
Het Nieuwsblad,
4 januari 1999.

**Op de keeper beschouwd,
hebben we het nog zo
slecht niet gedaan.**

Willy Versluys in
De Zeewacht,
8 januari 1999.

**Het begin van 1998 was
nochtans hoopvol.**

Minister Daerden
in RC, I 1999.

**Het jaar 1998 is evenmin
goed van start gegaan.**

Minister Pinxten
in RC, I 1999.

**Algemeen blijft de situa-
tie van de Belgische visse-
rij zorgen baren.**

Gedeputeerde Naeyaert
in RC, I 1999.

**Daarvoor heeft de sector
een nieuwe dynamiek no-
dig. En ik heb alle rede-
nen om aan te nemen dat
die er is.**

Minister Van den Brande
in RC, I 1999.

**Een gebrek aan dyna-
mie is jammer genoeg
één van de voornaamste
eigenschappen die de sec-
tor kenmerkt.**

Dirk Florizoone
in Wegwijs in de Visserij,
II 1998.

VANDAAG VAL JE zo'n beetje over verklarin-
gen van sectorverantwoordelijken die ervan
uitgaan dat er iets aan de hand is met *het
imago* van de visserij. Volgens hen zouden
we dus een slechte naam hebben.

Is dat ook zo? Zegt de aalmoezenier niet dat
hij uit het binnenland veel positieve reacties
gekregen heeft bij de lancering van zijn
hulpfonds? Zelf hebben wij dan weer kun-
nen ervaren hoe onze *primeur* over Vlaande-
rens eerste visserin de opiniemakers laaiend
enthousiast maakte. Ik kan zelfs een lange
lijst maken die aantoont dat de visserij mis-
schien wel over een *bijzonder goed imago*
beschikt. Op visserijlezingen die ik pleeg te
geven krijg ik maar zelden negatieve reacties
te horen. Een tijd lang heb ik een informe-
le werkgroep van vissers en groene jongens
mogen animeren; als daar al iemand met een
slecht imago zat dan waren het duidelijk die
laatsten. Verder heb ik van heinde en ver jon-
ge toekomstige opiniemakers naar de kaaien
gebracht: studenten van de Brusselse film-
school, jonge fotografen, antropologen in
spe, toekomstige radioreporters en studenten
van de Gentse sociale school... Ze bleken
stuk voor stuk bijzonder geboeid te zijn door
die wondere wereld van de laatste Vlaamse
beroepsjagers...

Nieuwe vistechnieken, tewaterlatingen van
vissersvaartuigen (evengoed als de tewater-
lating van tarbot), recordbesommingen, een
of andere spectaculaire aanvoer... het is al-
tijd voer voor veel welwillende aandacht
vanwege het publiek.

Heeft de visserij dan een slechte naam? Het
enige juiste antwoord is: **niemand weet het!**
Nergens werd enig ernstig onderzoek ver-
richt naar *het imago* van de visserij.

Maar, hoe komt het dan dat de sectortop kor-
daat zegt dat er wel degelijk iets scheelt aan
die beeldvorming?

We kunnen de vraag veralgemenen. Hoe
komt het dat de politici zeggen dat het par-
lement met een *imago* probleem worstelt?
Waarom denkt de generale staf dat er drin-
gend iets aan de *beeldvorming* over het leger
gedaan moet worden? Waarom zegt de Boe-
renbond dat de landbouw met een onver-
diend *slechte naam* te kampen heeft? Waar-
om zijn de eurocraten de mening toegedaan
dat de *reputatie* van de Commissie dringend
moet opgevizeld worden? Waarom denken
de kardinalen dat de kerk bijzonder deug-
delijk is... maar dat het kerkelijk *imago niet
deugt?*

De vraag stellen is ze beantwoorden. Wie
ons ervan kan overtuigen dat er een imago-
probleem is, overtuigt ons tegelijk dat er op
de zaak zelf veel minder aan te merken valt.
Wie zich concentreert op de imago verbeter-
ring haalt de aandacht weg van de echte pro-
blemen. En ten slotte... wie daarna nog kri-
tiek durft te formuleren zal geschandvlekt
worden als zijnde de snoodaard die dat mooi
opgepoetste blazoens weer bevlekt!

Flor Vandekerckhove

Carine Ulin, echtgenote van schipper-reder Marnix Verleene, mag dan wel de ENIGE moderne Vlaamse visserin worden, zij is niet de EERSTE. Zoals wij het al schreven: ze werd daarin voorafgegaan door Liliane Saudemont die zich in de jaren vijftig via slinkse wegen als Leon liet aanmonsteren. Daarom ook dachten we dat Carine de eerste Vlaamse vrouw was die het via de wettelijk geregelde en officiële erkende weg zou doen; dat zij de eerste visserin met een monsterboek zou zijn.

Blijkt nu dat wij VERKEERD dachten.

Zoektocht naar het zee'mans'carriere van Liliane Saudemont

NADAT WE HET artikel over *Carine Verleene* en *Liliane Saudemont* gepubliceerd hadden, kregen we een lezersbrief van oud-fotoreporter *Ceuppens* uit Brussel. In 1961 was hij naar de kust afgezakt om een reportage over visserin *Liliane Saudemont* te maken. Een mislukte onderneming, want Liliane liet de man doelloos op de kaai staan, terwijl ze zelve ongefotografeerd het zeegat koos. In een zeldzaam moment van helderheid plaatsten we een oproep achter *Ceuppens'* brief. Daarin deelden we de lezers mee dat *Liliane Saudemont* wel een slinkse visserspoging ondernomen had in 1955, maar dat we maar moeilijk konden geloven dat ze zich ook nog in 1961 als Leon in de visserij kon infiltreren. Met andere woorden: als *Saudemont* jaren lang ter visserij getrokken was, dan moest dat wel officieel gebeurd zijn. Wij stelden dus de vraag: is *Liliane* de eerste Vlaamse visserin met een monsterboek of is het *Carine*?

We kregen de ene reactie na de andere. We trokken dus onze stoute schoenen aan en liepen langs bij de nazaten van *Free Wolle*, *Arsène Blondé* en *Katterogge*.

HET VISSERIJBLAD WAS hier nog niet goed buiten of daar ging de telefoon al: 'Pas op', zo zegde ons een snellezer. 'In vroegere tijden moesten kustvissers niet aangemonsterd worden. Carine kan wel degelijk de eerste visserin met een monsterboek zijn... maar het is tegelijk ook mogelijk dat Liliane Saudemont zonder aangemonsterd te worden vele jaren ter kustvisserij gevaren is.'

Dat is het soort informatie waarvan een journalist de krul krijgt, want de zaak wordt er alleen maar moeilijker door. Heimelijk hoopten we dat onze eerste informant er glad naast zat. Maar wat bleek? Helemaal fout was hij niet,

want toen wij het ondoordringelijke HVB-archief indoken, viel ons oog op een verslag, waarin we de volgende zin lazen: 'De inschrijving in de monsterrol is voor de kleine, de maar met 1 à 2 man bezette kustboot, niet voorgeschreven.' (1) Onduidelijk is echter wanneer de auteur (ene Dr. *Freuherr von schoen*, attaché bij het Duitse Gezantschap te Brussel) die situatie beschrijft, want dat staat nergens te lezen. Dat het lang geleden is, is een feit want de jaartallen die in de tekst voorkomen gaan slechts tot 1910.

Was het in de jaren vijftig dan nog de

Heeft elke eeuw dan zijn eigen Vlaamse visserin? Zal Carine Verleene - Ulin de vrouw van de XXIste eeuw zijn, zoals Liliane Saudemont de eerste van de XXste eeuw was? (foto gw)

regel dat kleine kustbootjes onbe-monsterd ter visserij trokken? 'Bijlange niet', zo zegden ons alle kustvissers, 'Wijzelf hebben altijd al een monsterboek gehad en onze vaders ook. We zullen hier niet zeggen dat er nooit eens iemand "ongemonsterd" aan boord gestapt is, maar wie in de jaren zestig regelmatig gevaren heeft moet een monsterboek gehad hebben, dat kan haast niet anders.'

Klare taal zoals we dat van de boot-

jessjowers gewoon zijn. Maar we zaten nog maar aan het begin van een boeiende zoektocht in de recente Oostendse visserijgeschiedenis.

Een nazaat van Free Wolle

En opeens was het hek van de dam. We kregen het ene bericht na het andere op ons behulpzame antwoordapparaat. De jonge Oostendse kustvisser Jurgen Vanderwal belde ons op: 'Ik heb hier een stamboom liggen en daarin staat iets over Liliane Saudemont dat jullie zeker zal interesseren.' Ook al omdat een visser-met-stamboom uitermate onze nieuwsgierigheid prikkelde togen wij stante pede naar de Oostendse binnenstad. Het appartement dat wij daar betraden 'ademde' de visserij: blijkt dat het niet alleen oud-schippers zijn die hun muren volop met visserij-attributen versieren; de jonge Jurgen (26) is dus duidelijk verknocht aan de zee en aan het vissersleven. Wie op zoek is naar een visser met liefde voor het vak, die vindt er alvast een in de Oostendse Romestraat.

De omslag van het lijvige stamboomboek wordt gesierd door een anker. Jurgen komt dan ook uit een groot vissersgeslacht. Suzy Vanderwal die de familiestamboom opmaakte zegt het met gezag: 'Zo vond ik dat mijn voorouders bijna negen generaties lang scheepstimmerlui en later vissers waren. Negen generaties geleden kwam een Vanderwal uit Nederland zich hier vestigen als weduwnaar met één kind. Dat kind werd de grondlegger voor alle Oostendse afstammelingen. Mijn overgrootvader bleek in 1911 op zee omgekomen te zijn. (...) Twee van zijn kinderen werden in de Ibis geplaatst en een van hen groeide op tot de zeer bekende Oostendse vissersfiguur Free Wolle.' (2)

In het stamboomboek vinden we ook volop informatie over die Frederik (Free)

Vanderwal (Wolle) (1901 - 1972), een beroemde kapitein van de al even roemrijke Oostendse Rode Vloot. Zijn doodsprentje leert ons: 'Hij was een bekwaam en moedig visser die het van scheepsjongen bracht tot kapitein ter diepzeeverij.' Moedig? Geen loze woorden, want in datzelfde stamboomboek vinden we verschillende berichten over reddingen die onder zijn leiding uitgevoerd werden (zie ook kaderstukje). De journalisten werden er zowaar lyrisch van. Een krantenbericht willen we u dan ook niet onthouden. Het visserijstoomschip 'Hendrik Conscience' vist op 15 januari 1945 in de Ierse Zee. De oorlog woedt nog volop:

Op zoek naar Liliane Saudemont

Er zijn ongetwijfeld betere manieren om te weten te komen of/hoe Liliane Saudemont destijds in de visserij gereïd en gezeild heeft. Ook staat het buiten kijf dat het verslag bondiger kan weergegeven worden dan op de manier waarop we dat hieronder doen.

Maar wat u hieronder leest is wel de manier waarop we bewust dat soort reportages maken. Liever dan in archiefstukken naar de historische feiten te graven, zoeken we mensen op die zich iets herinneren, die Saudemont nog gezien hebben, die nog een vergeeld krantenknipsel bewaren dat naar de eerste visserin verwijst...

Het is ons, met andere woorden, niet in de eerste plaats om de correcte historische waarheid te doen, maar om de vertelling die we over die zoektocht kunnen maken.

Dat soort journalistiek is als het leven: niet waar we uitkomen is interessant, maar wel de weg die we afleggen.

'Rond den middag werd de bemanning opgeschrikt door een donderende ontploffing en in de verte ontwaarde zij geweldige rookwolken, waartusschen vuurroode vlammentongen ten hemel stegen.

Een schip in nood!

Dadelijk gaf de kapitein bevel de netten in te trekken. De machines gingen op vollen stoom en in razende snelheid werd koers gezet naar de plaats van het onheil.

De Engelsche tanker "Majo" was door een duikboot getorpedeerd. De zee scheen in vuur en vlam op te gaan en door de dikzwarte rookwolken scheen het onmogelijk een weg te banen om de in nood verkeerdende manschappen op te pikken.

Vast besloten de menschenlevens te redden, stuurde de kapitein zijn schip door de rookende vlammenzee. Daar ontwaarde hij de stuurlooze reddingboot; tot zinkens toe beladen met een veertigtal mannen aan boord. Het bootje kon slechts 28 man opnemen en om meer plaats te maken waren al de roeispanten en ander gerief over boord geworpen.

De kapitein, de dekofficieren en de andere leden van de bemanning werden allen gered en eens

De schipper die Liliane van boord haalde

Frederik Vanderwal wordt op 12 juli 1901 in Oostende geboren. Nadat vader Vanderwal in oktober 1911 in een storm aan zijn einde geraakt, komt Fredrik op Ibis, de kweekschool voor visserswezen, terecht.

Na WO I vaart hij ter koopvaardij en komt zodoende in Egypte, de Rode Zee, Zuid-Amerika en de Middellandse Zee terecht. Na zijn militaire dienst wordt hij een all-round visser. In 1927 verwerft hij zijn brevet van schipper ter zeevisserij. Geen enkele visgrond zal hem uiteindelijk nog vreemd zijn: Noordzee, Kanaal, Rockall, Fladen, IJsland, Spanje, Baren Eilanden, Witte Zee. Tegelijk wordt hij de bekendste schipper van

de NV Oostendse Reederij, de zgn. Roode Vloot, waarvoor hij jarenlang zou varen.

Op 27 september 1935 redt hij met de stoomtreiler O 161 Transport de 18 opvarenden van de zinkende Nederlandse motorlogger SCH 135 Cornelia-Maria. Op 21 september 1939 redt hij schipbreukelingen van de Engelse koopvaarder S/S Truro, slachtoffer van een Duitse U-boot. Op 15 januari 1945 redt hij weer 40 mensen (zie hiernaast).

Na de oorlog komt Free Wolle terug uit Engeland naar Oostende en voert o.a., de O. 350, de O 391 en de O 305 (waarop hij Liliane, zich voordoend als Leon, ontdekt.) In 1952 vertrekt hij voor een tijd lang naar de West-Afrikaanse kust en instrueert daar meerdere Israëliëse visserijbemanningen.

Op 20 december 1962 verliest hij, op weg naar de IJslandse visgronden, route die hij honderden keren aflegt, zijn schip, de stoomtreiler O 83 'Prince de Liège', in een tragische samenloop van omstandigheden.

Hij overlijdt in Oostende op 13 september 1972.

aan boord van het Belgisch stoomschip galmden de uitgelaten vreugdeliederen van de geredde manschappen.' (3) Het is deze *Free Wolle* die in vrediger tijden ontdekte dat de jonge plaatsvervanger die hij aan boord van de O 305 '*Frans Musin*' kreeg niet *Leon Saudemont* heette maar *Liliane*.

Vrouw aan boord

Liliane Saudemont was toen niet aan haar proefstuk toe, zegt ons Jef Klausing (4): '*Liliane stamt uit een zeemansfamilie en was al van jongsaf aangetrokken door de zee. Na de bevrijding week de familie Saudemont uit naar Canada waar het geen ongewone zaak is dat vrouwen dienst nemen als zeeman. Ze begon daar als lichtmatroos op kleine scheepjes en bracht het er tot stuurman.*

*Maar in Oostende, waar ze in december 1952 met haar familie terugkeerde, was er geen sprake meer van een meisje aan te monstereen. Ze trok zelfs naar Antwerpen en Londen, maar nergens vond ze vaart. Ze wilde het nog eens wagen in Canada en met haar emigratiepapieren en haar zeemansboekje kon ze, als matroos vermomd, in Antwerpen aanmonstereen op de *Loekje Fjell*, een Noors vaartuig.*

Ze voer eerst naar Londen en Rotterdam en kwam op 28 oktober toe in Montreal. Haar emigratiepapieren waren niet helemaal in orde en toen de dokter vastgesteld had dat ze een meisje was, werd ze 28 dagen opgesloten. Daarna werd ze weer naar Antwerpen gestuurd.'

Weer in Oostende, probeerde ze het in de visserij. In 1955 kwam vader *Saudemont* bij de rederij '*Motorvisserij*' vragen of er geen plaats was voor zijn zoon *Leon*. Dat was niet het geval, maar naam en adres van de kandidaat werden genoteerd. Toen de O 305 '*François Musin*' van deze rederij enige tijd later wilde uitvaren en tevergeefs op een niet opdagende matroos wachtte, besloot men de onbekende *Leon Saudemont* in te schakelen. Ook omdat een schipper in geval van heirkraft een bemanningslid mag aanwerven zonder tussenkomst van de Waterschout, was dit voor *Liliane* (alias *Leon*) een buitenkans.

De O 305 verliet de haven. Toen men een half uur in zee was besloot schipper *Free Wolle* zijn papieren in orde te brengen. *Leon Saudemont* werd bij de kapitein ontboden. De nieuwe lichtmatroos kwam de schipper niet

onbekend voor. Hij herinnerde zich immers de foto's die naar aanleiding van haar koopvaardijavontuur verschenen waren. (5) Op de 'man' af stelde *Vanderwal* de vraag: '*Zijt gij Liliane Saudemont*' Toen de lichtmatroos weigerde te antwoorden, dreigde de kapitein ermee dat hij een lijfonderzoek zou uitvoeren. *Leon* bedenkte ervoor en gaf toe dat hij *Liliane* heette.

Onmiddellijk stelde schipper *Free* zich in verbinding met de rederij die bevel gaf onmiddellijk de steven te wenden. *Exit Liliane Saudemont*.

Dat *Liliane* het daarbij niet gelaten heeft blijkt al uit haar eigen woorden in Het Nieuwsblad van de Kust (18 december 1953): '*Als de gazetten maar niet teveel over mij schrijven, zie ik wel nog eens een kans om hier of daar aan boord te geraken! Intussen zal men het mij wettelijk wel toelaten!*'

Nazaat van Arsène Blondé en van Katterogge

Wie het kan weten is oud-visser *Carlo Beyen* (59). Hij begon in 1957 te varen op het kustvissersvaartuig O 39 '*Lucy Jenny*' van vader *Raphaël Beyen*, de ook al legendarische Oostendse visser *Katterogge*. (6) De jonge *Carlo* ontmoet de kustvissende *Liliane* meermaals als ze tijdens stilligperiodes samen gaan stempelen ('*Wij moesten haar aanspreken als Leo, ze stond daarop.*'). *Carlo Beyen*: '*Dat moet in 1958 of 1959 geweest zijn. Liliane werkte toen als matroos op een*

kustvissersvaartuig dat, zo denk ik me toch te herinneren eigendom van Maurice Pincket was, de O 21. Ik herinner me nog dat de schipper zeer tevreden over haar was. Ze hield de machinekamer tiptop in orde en ook het kookhuis werd heel netjes onderhouden. Op haar matrozenwerk viel evenmin iets aan te merken. Wees er maar zeker van: Liliane heeft een en ander afgevaaren in die tijd. Ik herinner me zelfs ook levendig dat wij op zee eens voorbij dat garnalenscheepje voeren en dat we Liliane daarop aan 't werk zagen.'

Of ze dan een monsterboekje had? *Beyen*: '*Ik zie niet in waarom zij er geen gehad zou hebben, wij hadden toch allemaal een monsterboek!*' '*Klopt*', zegt *Klausing*, '*Na haar avontuur op de O 305 tolereerde het Waterschoutsambt enige tijd dat ze meevoer ter kustvisserij, maar dat was voor Liliane niet voldoende. In 1961 behaalde ze aan de Oostendse stedelijke visserijschool John Bauwens het brevet van motorist ter zeevisserij 80 pk. En in 1962 haalde ze het certificaat van bekendheid met de wetten betreffende de navigatie. Vanaf 1961 kon ze dus rustig, zoals elk mannemans aan boord stappen.*'

Een zee'mans'carriere

Hoe het *Saudemont* verder vergaan is, weet oud-visser *Beyen* niet zo goed. Een en ander heeft ongetwijfeld te maken met een aanvaring die hijzelf op zee meemaakte en die hem zijn

Liliane Saudemont drinkt een 'export' in de herberg 't Baakhuus van Zwarte Maria (links).

levenlang zou tekenen: 'In 1967 komt ons schip in aanvaring met de Z 527. Ik houd er een enorme schrik aan over. Ik word zenuwziek en durf de zee niet meer op. Ik moet uit de visserij stappen. Erger nog: ik durf de straat niet meer op. Dertien jaar lang sluit ik me op. Dertien jaar lang durf ik mijn huis niet meer uit. Sindsdien ben ik een invalide.' Maar hij heeft wel de geruchten gehoord als zou Liliane Saudemont weer bij de koopvaardij beland zijn en daar uiteindelijk zelfs een mooie carrière gemaakt hebben. 'Ook dit klopt helemaal,' bevestigt ons Jef Klausning, 'Ze mocht dan wel alles in handen hebben om aan boord van de kustvaartuigen te werken, veel loopbaan zat daar niet in. En Liliane had wel ambities. Ze verliet dus de visserij en monsterte als matroos aan op Panamese en Canadese vrachtschepen. In Panama haalde ze met grote onderscheiding het brevet van tweede stuurman ter lange omvaart. Hierdoor mocht ze ook varen als kapitein ter kustvaart. Ze heeft daarna dan ook zee gekozen als kapitein van een Panamese cargo waarmee ze langs Franse en Spaanse kusten en in de Middellandse Zee voer.'

Flor Vandekerckhove

- (1) *Mitteilungen der Deutsches Seefischerei-Verein - Berlin NW 6 N°9* over 'De Belgische Zeevisserij', gepubliceerd in *Contactblad* voor de Vrije Visserijschool Paster Pype, oktober 1994.
- (2) *De Zeewacht*, 18 november 1988.
- (3) *Het Laatste Nieuws*, 1 april 1946. In het stamboek Vanderwal staat ook een artikel dat leeraar R. Decler in het *Contactblad* van de P. Pypeschool over visserijkapitein Free Wolle schreef. In het stuk (waarvan de verschijningsdatum niet vermeld wordt) staat dat bij de redding helaas ook 28 manschappen omkwamen.
- (4) *Jef Klausning* ging samen met *John Hermans* (toentertijd hoofdredacteur van *Het Nieuwblad van de Kust*) *Liliane Saudemont* interviewen. Het verslag verscheen in *Het Nieuwsblad van de Kust* van 18 december 1953.
- (5) Vandaar ook dat *Liliane Saudemont* de aandacht vanwege de pers helemaal niet meer kon appreciëren. Zij had er alle belang bij uit de publiciteit te blijven. In het hierboven vermelde krantenartikel heet het zo: 'Maar als men haar wil fotograferen, wordt het heel wat moeilijker want dat wil zij hoegenaamd niet toelaten: zo zou iedereen haar erkennen voor het geval zij het nog eens zou willen proberen.' Hierdoor komt het dat de Brusselse fotograaf *Ceuppens* (zie lezersbrief in *HVB I 1999*) een blauwtje opliep.
- (6) *Carlo Beyen* zit ook diep geankerd in de visserij. Niet alleen was vader *Katterogge* een bekende oostendse visser-reder (O 39 *Lucy Jenny*, O 818 *Lucy Jenny II*, O 116). Zijn grootvader van moederszijde was kapitein *Arsène Blondé*, de medestichter van de *NV Oostendse Reederij*.

Carlo Beyen heeft het met eigen ogen gezien: Liliane was een visser zoals een ander. Op de foto van links naar rechts: Charles Rau, de toenmalige aalmoezenier, scheepsjongen Carlo Beyen, Raphael 'Katterogge' Beyen, Ronny Beyen en Lucienne Blondé.

VISVERWERKING

Pieters Visbedrijf palmt Zwitsers distributeur in

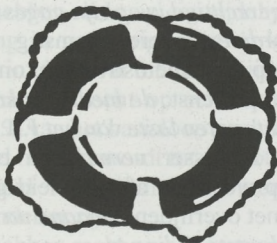
Het Brugse *Pieters Visbedrijf NV* heeft het Zwitserse *Alimer SA* uit de buurt van Genève overgenomen. *Alimer* is gespecialiseerd in de verkoop en distributie van verse en diepgevroren vis. *Alimer* werkt reeds sinds 1971. Het bedrijf haalde vorig jaar een omzet van 310 miljoen frank en stelt 17 mensen tewerk. De overname kadert in de groei-strategie van *Pieters*. Het grootste Belgische visbedrijf dringt nu ook door op de Zwitserse markt. De *Pieters Groep* heeft reeds dochterbedrijven in Frankrijk, Schotland, Noorwegen en belangrijke participaties in IJsland. De *Pieters Groep* realiseerde vorig jaar een geconsolideerde omzet die voor het eerst de vijf miljard frank overschreed (4,4 miljard in '97) en telt nu meer dan 600 werknemers, waarvan 333 in eigen land. Ruim een jaar geleden verkocht *Gilbert Pieters* zijn groei-bedrijf aan het Scandinavisch investeringsfonds *Industri Kapital*. Hij stapte uit het management, maar blijft adviseur van de raad van bestuur. *Industri Kapital* is de grootste aandeelhouder van het bedrijf.

De succesvolle groei van de *Pieters Groep* moet binnen een vijftal jaren naar een beursgang leiden. Een tijdstip dat toevallig (?) samenvalt met de 50ste verjaardag van de inrichting van een visatelier aan de Zeebrugse Tijdokstraat.

Jean-Marie Dedecker stapt in visrokerij

De Brugse *Visrokerij Alloo* is niet langer in handen van de Antwerpse zakenman *Johan Vets*. Via een management buy-out van de holding *Seaborn NV* kwam het visbedrijf terug in handen van *Franky Alloo*. Nationaal judocoach *Jean-Marie Dedecker* heeft een participatie van 45 procent genomen in de visrokerij. *Seaborn* is ook eigenaar van het handelsfonds (niet van de gebouwen) van het Zeebrugse visbedrijf *Christiaens-Kennemerland* dat geen enkele activiteit meer ontplooit van een klein bedrijf voor de productie van vissteaks in Normandië. *Franky Alloo* en zijn partner *Jean-Marie Dedecker* hebben nu de controle over alle visbelangen in de *Seaborn*-holding waarin *Jean-Marie Dedecker* sinds eind '97 bestuurder was net als de vorig jaar aan de kant geschoven gewezen vismijndirecteur *Freddy Pollet*. (gw)

COOPERATIEVE PRODUCENTENORGANISATIE

VLAAMSE VISSERSBOND

H. Baelskaai 27 te 8400 Oostende

Een jonge en dynamische ploeg staat voor U klaar om de belangen te verdedigen van de kleinste kotter tot de grootste bokker. Wij verdedigen zowel uw quota als uw belangen aan de vistrap. Ook de lonen van de vissers en de boekhouding van de reders nemen wij ter harte

Wenst u een woordje uitleg of wilt u weten wat u het zal kosten, neem dan gerust contact met ons op en vraag naar Christa of Liliane
Tel: 059 / 33 04 35 of fax naar 059 / 33 24 04

Alles wat u altijd al wilde weten, maar nooit durfde vragen over het

FONDS voor ARBEIDSONGEVALLEN in de VISSERIJ

VORIGE MAAND PUBLICEEERDE HVB een lijvig dossier over sociale kwesties in de visserij. Normaliter had daar nog een stuk bij moeten staan. Het is een bijdrage van *Lutgard Dedeyne* die in Oostende het bureau van het *Fonds voor Arbeidsongevallen* (FAO) bemant.

Liever dan half werk te leveren, verkoos zij toen alles nog eens te herwerken tot onderstaande tekst die ons alles leert over doel en werking van dat FAO.

Het is een ambtelijke, correcte (en dus) enigszins saaie tekst geworden, waaraan de redactie (afgezien van het toevoegen van enkele tussentiteltjes) geen jota heeft durven te veranderen. Het was immers niet de bedoeling dat hier een *tof* verhaal geschreven zou worden, maar wel een praktisch dossiertje. Wie de tekst 'te zwaar' mocht vinden doet er toch goed aan hem zorgvuldig te bewaren, want een ongeval komt als en dief in de nacht.

Niet alleen voor zeevissers

Het *Fonds voor Arbeidsongevallen* (F.A.O.) is een openbare instelling onder toezicht van de Minister van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. Het werd opgericht bij Koninklijk Besluit nr 66 van 10 november 1967, en nam de taken over van de vroegere Steun- en Voorzorgskas ten behoeve van de slachtoffers van arbeidsongevallen, het Waarborgfonds, het Nationaal Werk voor Weren van de Arbeidsslachtoffers, de Nationale Dienst voor Kunstledematen en van de Commissie voor de Arbeidsongevallen.

De opdrachten van het Fonds zijn onder meer een *controlerende functie* en een *verzekeringfunctie* inzake de arbeidsongevallen in de private sector. Bij de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 werden de bevoegdheden van de *Gemeenschappelijke Kassen voor de Koopvaardij en de Zeevisserij* aan het FAO toegewezen.

De Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 vormt het uitgangspunt van de arbeidsongevallenregeling in de private sector. In deze wet werden enkele regelingen geïntegreerd die voordien in afzonderlijke wetgevingen werden geregeld zoals de 'Wet van 30 december 1929 betreffende de vergoeding der

schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden. Deze bijzondere regeling vinden we in de afdeling 1 van het Hoofdstuk IV (art. 76 tot 83) van de Wet. Dit betekent dat voor zover geen specifieke regeling is voorzien, de algemene regeling van de Arbeidsongevallenwet van toepassing blijft.

Meer bepaald voor zeevissers

De specifieke bepalingen inzake de zeevissers omvatten:

- het toepassingsgebied, nl. de bemanning van een Belgisch vissersvaartuig.
- *de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid* zijn verschuldigd door het F.A.O. *vanaf de dag waarop de zeeman niet langer gerechtigd is op zijn gages en andere voordelen* overeenkomstig de wetgeving op de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst; *de medische kosten vallen meteen ten laste van het F.A.O.*
- voor een zeevisser *vermist* na een scheepsramp wordt de afwezigheid gelijkgesteld met overlijden *2 maand na de dag van de laatste tijdingen*
- de basislonen worden jaarlijks vastgesteld bij Koninklijk Besluit
- wanneer de getroffen op het ogenblik van het ongeval in een lagere categorie is tewerkgesteld dan diegene waartoe hij normaal behoort, wordt voor de

Goed om weten

Het FAO is op werkdagen open **van 9 uur tot 16 uur.**

Het lokaal bevindt zich in het **Bestuursgebouw van de Oostendse vismijn, Kantinestraat 1, 8400 Oostende.**

U kunt Lutgard Dedeyne daar bellen op nummer **059 / 32 01 88.**

Faxen kan op nummer 059 / 33 29 41.

Wie door een werkongeval bijkomende maatschappelijke problemen ondervindt, kan terecht bij de *sociaal assistente* van het F.A.O.

Zij is *elke dinsdag van 9 u. tot 12 u*

te bereiken in het oud-gemeentehuis van St.-Andries (Brugge).

U kunt haar dan ook bellen op **050 / 38.93.20**

In Oostende is de zitdag beperkt tot de *2de maandag van de maand*. Dan is de maatschappelijk assistente aanwezig tussen *9 u. en 12 u.* in het Stadhuis, (kant postkantoor, Vindictivelaan 6). **Tel.: 059 / 80.55.00.**

berekening van de vergoedingen rekening gehouden met het loon van de categorie waartoe hij normaal behoort.

- *de reders zijn verplicht een arbeidsongevallenverzekering aan te gaan bij het F.A.O.* De premies worden berekend op basis van de forfaitaire basislonen die ook als grondslag dienen voor de berekening van de vergoedingen.

- de reder of zijn aangestelde dient *aangifte* te doen van het ongeval bij de Waterschout.

Wat komt in aanmerking

De Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 geeft een opsomming van de posten die voor vergoeding in aanmerking komen, bepaalt de wijze waarop de

vergoeding wordt berekend en duidt de rechthebbenden aan bij dodelijk ongeval.

Komen niet voor vergoeding in aanmerking:

- de morele schade;
  - de schade aan kledij, goederen enz. van de getroffene;
  - de louter esthetische schade.
- De vergoeding van deze schadeposten kan eventueel bij de aansprakelijke derde worden gevorderd (gemeen recht).

Schaderegeling en vergoeding van dodelijke arbeidsongevallen

A. Basis waarop de vergoedingen worden berekend: het basisloon

Het basisloon is het loon waarop de getroffene, in de functie waarin hij is tewerkgesteld in de onderneming op het ogenblik van het ongeval, recht heeft gedurende het jaar dat het ongeval voorafgaat.

De Wet voorziet in een maximum basisloon (gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen). Dit 'plafond-loon' is sedert 1.1.1998 vastgesteld op 965.010 BEF. Lonen die hoger zijn dan dit maximum worden slechts tot beloop van dit bedrag in aanmerking genomen voor de berekening van de vergoedingen.

De basislonen voor de sector zeevisserij worden jaarlijks bij Koninklijk Besluit vastgesteld en zijn voor 1998 als volgt:

Klasse A: vissersvaartuigen met een motor van minder dan 132 kW:

Schipper	908.936
Stuurman	825.451
Matroos	794.390
Lichtmatroos	513.729
Scheepsjongen	416.757
Matroos-motorist	834.371
Aspirant dek-motoren	625.135

Klasse B: vissersvaartuigen met een motor van 132 kW tot 221 kW inbegrepen:

Schipper	965.010
Stuurman	928.075
Matroos	914.149
Lichtmatroos	513.729
Scheepsjongen	416.757
Motorist	932.393
Aspirant dek-motoren	625.135

Klasse C: vissersvaartuigen met een motor van meer dan 221 kW:

Schipper	965.010
Stuurman	965.010
Matroos	965.010
Lichtmatroos	513.729
Scheepsjongen	416.757
Stagelopend motorist	965.010
Motorist	965.010
Aspirant dek-motoren	625.135

B. De mogelijke rechthebbenden

De wet voorziet in 5 mogelijke categorieën van rechthebbenden:

Beroepsgokker krijgt werkongeval.

- de echtgenoot
- de kinderen
- de ascendenten
- de kleinkinderen
- de broers en zusters

Er bestaat een bepaalde rangschikking tussen deze categorieën in die zin dat de ene categorie de andere van vergoeding kan uitsluiten of de vergoedingen ervan kan beïnvloeden.

Algemene principes:

-indien er echtgenoot en kinderen zijn worden de andere categorieën uitgesloten;

- de overlevende echtgenoot ontvangt een levenslange rente;
- de kinderen, kleinkinderen, broers en zusters ontvangen een tijdelijke rente;
- de ascendenten, de kleinkinderen en de broers en zusters ontvangen enkel een rente indien ze voordeel haalden uit het loon van het slachtoffer;

Te noteren: in de wet worden feitelijke partners niet als mogelijke rechthebbenden voorzien.

C. De vergoeding van de rechthebbenden

1. De overlevende echtgeno(o)t(e):

- heeft recht op een lijfrente gelijk aan 30% van het basisloon; dus voor 1998 komt dit neer op een maximum van $965.010 \times 30\% = 289.503$ F Bruto per jaar of $289.503 \text{ BEF}/12 = 24.125 \text{ BEF}$ bruto per maand - 2.733 BEF bedrijfsvoorheffing (B.V.=11,33%) = 21.392 BEF netto per maand.

2. De kinderen:

- hebben recht op een tijdelijke rente zolang ze gerechtigd zijn op kinderbijslag en in elk geval tot de leeftijd van 18 jaar;
- hebben recht op een rente gelijk aan 15% van het basisloon per kind, die evenwel beperkt wordt tot een totaal van maximaal 45% indien er meer dan drie kinderen zijn;
- hebben recht op een rente van 20% van het basisloon indien ze wees zijn van vader en moeder (maximale totale rente beperkt tot 60%).

3. De ascendenten (ouders - grootouders):

kunnen slechts aanspraak maken op een

rente indien zij voordeel haalden uit het loon van het slachtoffer en er geen rechthebbende kinderen zijn. Bovendien hebben zij slechts recht op een rente tot op het ogenblik waarop het slachtoffer de leeftijd van 25 jaar zou hebben bereikt, tenzij zij kunnen bewijzen dat het slachtoffer voor hen de belangrijkste kostwinner was. Ook hier is de cumulatieve beperking van toepassing.

4. De kleinkinderen:

kunnen gerechtigd zijn indien hun vader of moeder voor-overleden is en indien zij voordeel haalden uit het loon van het slachtoffer.

5 De broers en zusters:

komen pas in aanmerking indien er geen andere rechthebbenden zijn, en indien zij voordeel haalden uit het loon van het slachtoffer en tot zolang zij kinderbijslag genieten.

D. Betaling van de rente

De rente is verschuldigd vanaf de dag van het overlijden van de getroffene. Het bewijs van overlijden moet worden geleverd door een akte van de burgerlijke stand. Een afwezigheid kan niet met overlijden worden gelijkgesteld. Hierop is evenwel één uitzondering, met name in de specifieke regeling voor de zeelieden waarin wordt bepaald dat *ingeval het schip bij gebrek aan tijdingen als verloren wordt beschouwd, de vergoedingen voor dodelijk ongeval verschuldigd zijn na het verstrijken van een termijn van drie maanden vanaf de dag van de afvaart van het schip of van de dag van de laatste tijdingen; termijn die tot twee maanden wordt herleid voor de vissersvaartuigen*. Dit houdt in dat wanneer een zeevisser na een scheepsramp niet wordt teruggevonden er slechts twee maanden na de verdwijning kan worden overgegaan tot betaling van renten die een aanvang nemen op de vermoedelijke dag van het overlijden. De renten worden maandelijks betaald. (Voor ongevallen overkomen vòdr 1 januari 1988 geschieden de betalingen per kwartaal).

E. Andere vergoedingen

- De kosten voor overbrenging van het stoffelijk overschot van de plaats van overlijden naar de begraafplaats worden door de verzekeraar ten laste genomen
- Begrafeniskosten: de vergoeding hiervan is *forfaitair* vastgesteld en is gelijk aan $30 \times$ het gemiddeld dagloon : $(\text{basisloon}/365) \times 30$. Toegepast op het maximumbasisloon voor 1998 bedragen deze dus *maximaal*: $(965.010/365) \times 30 = 79.316 \text{ BEF}$. Deze vergoeding wordt betaald aan diegene die de begrafeniskosten heeft gedragen.

Lutgard Dedeysne

Bemanningsprobleem (II)

Het debat in Nederland

DE VLAAMSE REDERS lanceerden enige tijd geleden een paniekerig bericht: "Er zullen op zeer korte termijn acties moeten worden ondernomen om het personeelsprobleem het hoofd te bieden" (1) De aantal beschikbare vissers blijkt onderhand te klein geworden om de (toch ook al minuscule) vissersvloot van manschappen te voorzien.

VORIGE MAAND BERICHTTE HVB over de manier waarop de Rederscentrale het probleem wil aanpakken. (2) Vandaag kijken we over het muurtje. Wat daar vooral opvalt is dat de Nederlandse vissersgemeenschap terzake al lang aan de alarmbel trekt. Daar wordt overigens een debat gevoerd dat niet beperkt blijft tot de sectortop.

Nederlandse verwittiging

Twee jaar geleden al publiceerde uw HVB volgend weinigbelovend berichtje: 'Uit een studie van het Nederlandse Landbouw Economisch Instituut bleek dat het land jaarlijks behoefte heeft aan 160 gediplomeerden uit het visserijonderwijs. Momenteel wordt dat getal niet gehaald. De Nederlandse visserij scholen telden van 1991 tot 1996 jaarlijks gemiddeld minder dan 100 eerstejaars leerlingen. Wanneer deze trend zich doorzet, ontstaat er een structureel tekort aan gediplomeerden op de vissersvloot. Ook omdat niet alle afgestudeerden in de vis-

serij terecht komen, rekent men uit dat zich jaarlijks maar liefst 200 leerlingen moeten inschrijven in de diverse visserij scholen. Daarvan moeten er 160 succesvol afstuderen, waarvan er uiteindelijk 100 daadwerkelijk in de visserij terecht komen, dit is in de kottervloot, maar ook als bemanningslid voor de verre visserij, de schelpdiervloot en mogelijk een toemende vraag vanuit het buitenland.' (3)

We hebben het bericht hier in zijn geheel overgenomen omdat het meteen al een aantal belangrijke verschillen tussen de Belgische situatie en deze bij onze noorderburen toont.

Allereerst is er de ernst waarmee het probleem daar toen al bestudeerd werd. Die steekt schril af tegen de manier waarop de Vlaamse sector het probleem jarenlang verdoezeld heeft, allicht om het imago van de visserij in het algemeen en van het visserijonderwijs in het bijzonder niet al te fel te schaden.

Daarnaast blijkt uit het korte stukje dat de Nederlandse visserij nogal wat ander kates te geselen heeft dan de Belgische. Niet alleen is daar jaarlijks behoefte aan

een veelvoud van hetgeen de Belgische visserij aan mankracht nodig heeft; de sector is er ook veel breder. De diepzeevisserij en de schelpdiersector... het zijn deelsectoren waar wij ons (tot nader order) niet om moeten bekommeren. De Belgische visserij beschikt uitsluitend over een kottervloot.

Ten slotte leert het krantenstukje ons dat de Nederlandse sector er ook al lang rekening mee houdt dat zij een deel van de Europese vissersvloot zal bemannen, met name ook de talrijke Vlaamse vaartuigen die door Nederlandse reders opgekocht worden.

Hemelsbreed verschil

Er zijn nog belangrijke verschillen tussen de Nederlandse en de Belgische vissers. Bij ons vaart de werknemer-visser in dienstverband. De Nederlandse kottervloot kent echter het 'maatschapscontract', waarbij de reder en elk van de opvarenden als waren ze gelijke partners een gezamenlijk overeenkomst maken waarbij de eerste zijn vaartuig ter beschikking stelt (en nu ook zijn zeedagen en vangstrechten), en waarbij de opvarenden hun 'arbeid, kennis en vlijt' inbrengen. Al degenen die het contract ondertekend hebben gaan vervolgens zagezegd als gelijken ter zeevisserij. Wij schrijven 'zagezegd' omdat er de jongste jaren nogal wat kritiek geformuleerd is op dat maatschap. De vissersmaten delen immers (als gelijken) ook in de verliezen.

Plus 2
gratis
boeken!

't Zijn de laatste dagen!

'Solidariteit zullen we zeker nog kunnen gebruiken, maar zonder juiste informatie zou men beter niet oordelen.'
Bart Schiltz

Tot het einde van dit millennium HVB thuisbezorgd voor maar duizend frank!

Loskoper! U die maandelijks naar de krantenboer trekt om er uw HVB op te halen! Wij hebben u nodig! Doe ons een lol en neem een abonnement! Help ons zodoende het einde van dit millenium te halen! Wij geven u op onze beurt een cadeau. U ontvangt van ons helemaal gratis twee boeken: (1) 'Mens en visserijbedrijf in Kongo (1900-1960)' en (2) 'Het zout van de zee', beide van Leon Inghelbrecht. U betaalt voorlopig niets. U wacht tot u van ons een factuur toegestuurd krijgt (1000 BEF, campagne uitsluitend voor België en uitsluitend voor NIEUWE abonnees). Voor dat schamele bedrag krijgt u **vanaf maart tot het einde van dit millennium** HVB in uw brievenbus geplodid, plus gratis twee boeken.

Stuur HVB vanaf nu tot het einde van het millennium naar naam.....
voornaam.....
(desgevallend) bedrijfsnaam.....
straat en nummer.....
postcode.....
gemeente.....
(desgevallend) BTW-nr.....

Knip deze bon uit en stuur hem naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Faxen kan ook op nr 059 / 32 55 59. Betaal nu nog niets, wacht tot u de factuur, samen met de twee gratis geschenkbouken, thuisbezorgd krijgt.

van het schip, maar hebben in de praktijk niets in te brengen in eigenaarsbeslissingen die tot die verliezen kunnen leiden. Vandaar dat de indruk overheerst dat de maatschapsovereenkomst eigenlijk een patroon-werknemer-verhouding maskeert... waardoor de Nederlandse reders aan de verplichtingen van de sociale wetgeving voor arbeiders ontsnappen. (4)

Toch blijven veel Nederlandse vissers voorstander van de 'maatschap'. Wij vroegen naar de mening van de Nederlandse visser Cor van der Knaap (5): *'In de maatschap is vooral van belang dat er op grond van gelijkheid samengewerkt wordt, dat er dus geen baas-knecht-verhouding is. In de visserij is er echter wel degelijk sprake van een werknemer-wergever-verhouding en lopen er dus twee werelden door elkaar. Nu hoeft zelfs dat geen probleem te zijn als er maar overlegd kan worden. Bij de goede maatschappen kan dat ook wel. Er zijn echter ook schippers-eigenaars die geen inbreng vanwege de bemanning willen. Die schepen, dat zijn een soort koninkrijkes waar één mens de scepter zwaait. Het is dáár dat de maatschapsschoen wringt. Als de visser in de situatie komt dat er met de eigenaar niet te praten valt, dan zit hij in de problemen.'*

'Maar globaal gezien', zo zegt deze visser nog, 'zitten de kottervissers niet te wachten op een andere regeling. Mocht de Nederlandse visserij overschakelen op een daadwerkelijke werkgever-werknemer-toestand, dan zou de sector in haar huidige vorm wellicht niet blijven bestaan. De CAO-voorwaarden zouden ongetwijfeld te zwaar gaan wegen. Er zou bijvoorbeeld met meer mensen moeten gevaren worden, omdat wij nu eigenlijk veel te veel uren per dag werken. Je begrijpt dat dat zo zijn gevolgen heeft voor de winsten van de eigenaars en voor deze van de vissersmaten! Dit gezegd zijnde: als ze ermee doorgaan zoals ze nu bezig zijn, zal het er uiteindelijk toch wel van komen. Als de verhoudingen door onwillige schipper-eigenaren verder verziekt worden dan zullen de opvarenden uitein-

delijk toch voor de CAO-regeling gaan kiezen.'

Aha, het imago!

Er zijn dus nogal wat verschillen tussen de situatie van de Nederlandse visser en die van de Belg, maar er zijn ook grote overeenkomsten. Zitten de sectoren langs beide zijden van de grens immers niet met een even schrijnend tekort aan vissers? En druppelt het niet in de kantoren van de Rederscentrale als het in de Nederlandse visserij regent?

Het is dan ook niet toevallig dat in de Nederlandse en de Belgische sectortop dezelfde gedachten circuleren. Alleen is het zo dat eerstgenoemde (traditiegetrouw) al verder staat in het ontwikkelen van een denkpiste. Langstraat, de voorzitter van het Nederlandse productschap Vis liet onlangs volgend lijntje te water: *'Voor de gehele maritieme sector geldt dat het steeds moeilijker wordt om aan goed gekwalificeerde opvarenden te komen. Binnen onze sector is besloten om eens goed na te gaan waarom de sector*

minder aantrekkelijk is geworden en wat we als sector moeten doen om het beroep opnieuw aantrekkelijk te maken.

De vraag is of ook het imago van de sector in deze problematiek een rol speelt. Gezamenlijk hebben we in de Nederlandse vissector vastgesteld dat we meer aandacht moeten besteden aan maatschappelijke ontwikkelingen. In toenevende mate worden we geconfronteerd met standpunten vanuit de natuurbescherming dat de visserij, en dat geldt niet alleen voor Nederland, veel meer rekening met de natuur moet houden. Men zal ecologisch vriendelijker moeten vissen. Ook de landbouw wordt met dit soort ontwikkelingen geconfronteerd. Doordat bijvoorbeeld de varkenssector onvoldoende reageerde op maatschappelijke signalen is deze inmiddels van overheidswege om milieuredenen en redenen van dierenwelzijn sterk beknod. Als vissector hebben wij dit voorbeeld voor ogen genomen en met elkaar vastgesteld dat we een betere antenne moeten

In de jaren dertig kende men het begrip 'imago' nog niet. Toen zag de economie er nog uit als een DEPRESSIE!

Dank zij ons vernieuwd imago zal de economie er in 2000 heel anders uitzien: de MANISCHE DEPRESSIE!

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluiskaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 231 36 48
Fax : 03/ 231 57 65

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8450 Oostende
Tel.: 059/ 32 28 25
Fax: 059/ 33 01 48

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (059) 70 58 79.

ontwikkelen voor hetgeen zich binnen de maatschappij afspeelt. Groeiende claims van natuurbeschermers, een verkeerd imago.' (6)

Uiteraard heeft Langstraat gelijk wanneer hij stelt dat de viserij meer aandacht moet hebben voor maatschappelijke ontwikkelingen. Ondergetekende heeft daar overigens ook zelf al menig keer hartstochtelijk voor gepleit; helaas veelal voor reders-dovemansoren (7) Maar voor de rest lezen wij in Langstraats analyse vooral warrige gedachten van het genre dat moderne managers plegen te gebruiken. Hoe de Nederlandse voorman via een 'verbeterd milieu-imago' aan

meer vissers zal geraken blijft dan ook zeer onduidelijk; tenzij de man werkloze groene jongens op het oog heeft, hetgeen toch zeer onwaarschijnlijk is. Langstraat zegt verder zijn mosterd te halen bij de varkenssector die volgens hem om milieu- en dierenwelzijnreden zou beknot zijn. En wij die dachten dat de varkenssector zichzelf ook de das omgedaan had nadat *productiviteitseisen* ervoor gezorgd hadden dat ze daar de ene varkenspestepidemie na de andere over zich heen kregen. De grond van de zaak heeft dus maar weinig met het imago te maken en nog minder met een tekort aan mankracht. Het heeft wel alles te maken met

een sector die zichzelf om zeep rendabiliseert!

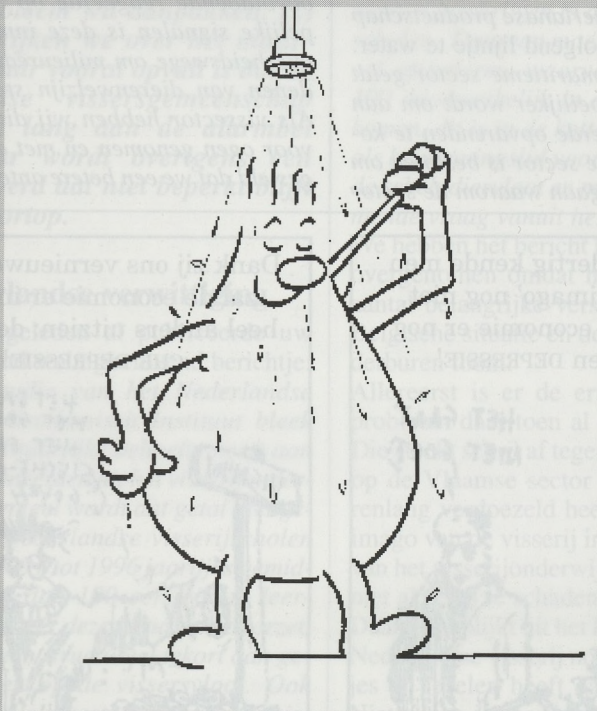
Het lijkt er dus op dat ook in Nederland de 'imagopiste' gehanteerd wordt om de echte oorzaken van het personeelstekort NIET te moeten aanpakken (zie daarvoor mijn editoriaal in dit HVB). En dat er ook in Nederland echte personeelsproblemen zijn, is een feit.

Echte problemen

Ook Ben Daalder, de voorzitter van *Federatie van Visserijverenigingen* springt wat graag op de 'imagokar' die hij een andere richting uit wil zien rijden. Daarom roept hij de reders op: 'Straal uit naar uw maten, uw familie, uw omgeving dat u geloof hebt in de toekomst van de visserij. Doe niet negatief over uw eigen bedrijfstak. Laten we elkaar in positieve zin blijven prikkelen.' (8) Gelukkig rest er ook nog iets anders te doen dan te stralen en te prikkelen. Daalder weet ook wel dat Nederlandse vissers er vooral mee kappen vanwege de verdiensten, het niet-nakomen van afspraken en het structureel uitvaren op zondagnacht. (8) Het is hetzelfde soort redenen dat ook in Belgische varianten gehoord wordt: *onzekerheid i.v.m. de verdiensten, willekeur vanwege de reder en gebrek aan een sociaal leven*. Dat lijken ons wel degelijk echte problemen te zijn. Dat vindt ook Daalder die zijn troepen dan ook oproept die klachten serieus te nemen. Wie het niet doet vraagt om moeilijkheden, zo besluit de visserijvoorman.

De voorzitter van de *Nederlandse sectorraad Visserij, Ment van der Zwan*, is het er van zijn kant ook helemaal mee eens dat het personeelstekort door een imago-probleem veroorzaakt wordt: 'Mede door alle terechte en onterechte beeldvorming over de visserij zoeken vissers steeds vaker een baan aan de wal en kiezen steeds minder jongeren voor het vissersambacht', zo gaat de man van start. (10) Hij gaat zijn argumenten echter niet in het varkenshok zoeken, zoals Langstraat doet, maar op het sociale terrein: 'Het is ontegenzeggelijk zo, dat het negatieve beeld over het sociale beleid op de vloot daar een belangrijke rol in speelt. Evenwichtig en goed sociaal beleid is daarom volgens mij één van de instrumenten waarmee de huidige bemanningsproblematiek aangepakt zou kunnen worden.' Deze Ment is ongetwijfeld een goed strateeg, want nadat hij volmondig toegegeven heeft dat het allemaal de schuld van een slecht imago is, zegt hij in een adem: laat ons er dus werk van maken. En hij geeft het kind een naam: *een goed sociaal beleid!* In hetzelfde artikel zegt hij verder langs zijn neus weg 'dat het geen kwaad zou kunnen als financiële zaken meer aan de ronde tafel zouden worden besproken.'

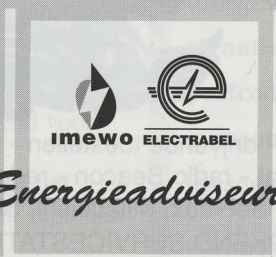
Tenslotte ziet ook vakbondsman Albert

Voor de prijs van 1 bad,
kan je 3 x douchen

Reggie. Slim met energie !

Wens je meer info,
telefoneer dan gratis
naar de
energielijn
0800 9 61 63

Imagebuilding for beginners
Zeg nooit: 'Wat een mooie kont!',
maar zeg: 'Deze mevrouw heeft een
bijzonder gaaf imago'.

Daverschot (CNV) een imagoprobleem. Ook volgens hem speelt 'de negatieve beeldvorming een zeer belangrijke rol.' Maar dan gaat hij over tot de dagorde. Hij vindt niet dat er moet geprikkeld en gestraald worden, zoals Ben Daalder dat aanraadt. Het slechte imago komt 'door de onzekerheid over inkomen en werkgelegenheid in de kottersector. De persoonlijke en sociale ellende in deze sector is vaak het directe gevolg van het veelbe-

sproken en volgens mij ten onrechte gehanteerde maatschapscontract. Voor wat betreft de trawlvloot is de lange afwezigheid van huis met vaak slechts een paar dagen tussendoor vrij, de belangrijkste boosdoener voor de negatieve beeldvorming. Gevolg is dat het aantal afhakers groot is. Want hoewel je aan de wal wellicht iets minder verdient, compenseert het vaak de sociale onzekerheid en andere, minder aantrekkelijke kanten van het varen. Iedereen die vaart zal zichzelf daarom vroeg of laat de vraag stellen of het voor hem (of haar) niet verstandiger is om aan de wal te gaan werken. Je werkt immers niet voor het geld alleen. (...) Gevolg van die beeldvorming is ook dat minder jongeren instromen. Of dat beeld terecht is of niet is niet wezenlijk van belang; het is er nu eenmaal. Dat beeld kan veranderd worden, maar dan moet er ook wat aan de oorzaken veranderd worden. Zolang dat niet gebeurt zal het aantal (gediplomeerde) vissers alleen maar afnemen.' (11) En is dat niet wat wij al heel de tijd zeggen? Niet het imago moet verbeterd worden, maar de werkelijkheid.

Flor Vandekerckhove

(1) Bart Schiltz: 'Bemannings: het grootste probleem voor de toekomst?' in Rederscentrale, Informatieblad der Belgische reders ter zeevisserij XII 1998, p. 1-2.

(2) zie hiervoor HVB I/1999, p. 11, 12.

(3) HVB II 1997, p. 28.

(4) Sinds de quota in Nederland geïndividualiseerd werden wordt de maatschap echter ook aangevallen. Reders verhuren sindsdien immers soms (een deel van) hun quota, waardoor hun 'maten-opvarenden' in de kou komen te staan.

Plaatsgebrek belet ons hier verder in te gaan op het ons vreemde 'maatschapsfenomeen'. Aan de geïnteresseerden delen we mee dat het jaarboek van de Nederlandse Vissersbond een voorbeeld van een 'maatschapsovereenkomst' afdrukt. Vermelden we alvast ook dat het systeem niet naar België overgepland kan worden omdat de Belgische wetgever er terecht van uitgaat dat er tussen vissers en reders effectief een verhouding patroon-werknemer bestaat. Een aantal vonnissen in de sector van het transport (taxibedrijven, vrachtwagens) waar men een soort 'maatschap' probeerde in te voeren wijst ook in die richting.

(5) Cor vander Knaap is voor de HVB-redactie geen onbekende. In HVB IX/1997 deelde hij de Vlaamse sector zijn sterk Christelijk geïnspireerde visie op de visserijontwikkelingen mee. Evenmin is hij een doetje: in Visserijnieuws (15 november 1996) en voor de rechtbank viel hij verschillende oneerlijke praktijken in 'de maatschap' aan.

(6) D.J. Langstraat in 'Raakvlakken voor samenwerking', RC I/1999, p. 21.

(7) Flor Vandekerckhove: 'Op weg langs de kapelkensbaan. Over het doorbreken van een mentaliteit' in HVB VII/1996 p. 31 e.v.

(8) Ben Daalder in 'Interne Federatie-discussie over bemanningsvraagstuk 'Neem je maten sericus' in VN, 2 oktober 1998.

(9) Omwille van religieuze redenen wordt er in veel Nederlandse vissersgemeenschappen traditioneel niet op zondag gewerkt. De nieuwe gewoonte om op zondagavond uit te varen wordt door veel Nederlandse vissers maar node gedoogd.

(10) Ment van der Zwan in 'Sociale zekerheid heeft een prijs' in VN, 21 augustus 1998.

(11) Albert Daverschot in 'Bemanningsprobleem vereist een gezamenlijke aanpak' in VN, 4 september 1998

Scheepsdiesel

RENAUD

BVBA Vantorre - Devinck

Renaud
steeds bereikbaar:
GSM
04777 27 46 58

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende

Tel.: 059/32 28 75 - Privé: 050/51 48 79 - Fax 059/ 32 56 59

- leidingwerk
- slipwaywerken
- las- en brandwerk
- opspuiten van assen
- kraanverhuur
- schroefassen
- roeras- en bussen, vislieren, pompen en keerkoppelingen
- plaatsen en herstellen van alle dieselmotoren
- scheepselektriciteit en -koeling
- **STEEDS! BEREIKBAAR: 0477 27 46 58**

Uitspraken

De slag bij Duinkerke

De Onderzoeksraad deed uitspraak in de zaak van de zgn. Frans-Vlaamse visserijoorlog die op het einde van 1997 danig de gemoeieren verhit heeft.

Op 13 november 1997 werd de O 33 *Marbi* onder het gezag van schipper *Pascal Vanbillemont* door Franse warrelnetvissers aangevallen. Deze aanval greep plaats in het verkeersscheidingsstelsel Westhinder, een vijftiental mijl buiten Duinkerke. De O 33 liep daarbij ernstige schade op.

Omdat de warrelnetvissers ook dreigden de havens van Duinkerke, Boulogne en Calais te blokkeren, gaf de Franse overheid toe aan de kaperseis om de *Marbi* naar de haven van Duinkerke op te slepen. Deze klus werd geklaard door het Belgische schip *Zeearend* dat zich naar de plaats van het onheil gerept had. De onklaar gemaakte O 33 werd dus naar de Franse haven gesleept, onder de triomfantelijke begeleiding van een vijftiental vaartuigen van Franse warrelnetvissers. Een en ander was het gevolg van ongenoegen bij die Fransen die hun kilometers lange netten nogal eens door trawlers en kotters overvaren en beschadigd zien. Daar tegenover staat dan weer de klacht van veel sleepnetvissers dat de warrelnetten onbewaakt en onvoldoende gesignaleerd achterblijven.

Op de Onderzoeksraad vermoedt men dat de O 33 alleen maar als symbool door de woedende vissers gevisieerd werd en dat het Vlaamse schip alleen eerder toevallig het doelwit van een aanval werd.

De Raad is overigens alleen maar bevoegd om recht te spreken over het gedrag van het Belgische vissersvaartuig in deze, maar zegt niettemin te hopen 'dat de bedoelde Franse vissers zich aan de internationaal aangenomen normen zullen houden'. Ook de Franse overheid krijgt een veel uit de pan. De Raad betreurt 'dat de Franse maritieme overheid niet daadwerkelijk is opgetreden ten voordele van de belaagde bemanning van de O 33 *Marbi*'. Meer nog: de raad 'betreurt evenzeer dat de Belgische Marine, op amper 40 mijl afstand van haar basishaven, een Belgisch vissersvaartuig niet heeft kunnen vrijwaren van daden van piraterij op volle zee.'

Schipper *Pascal Vanbillemont* kan geen enkele beroepsfout ten laste gelegd worden. De Raad 'looft de houding van schipper *Pascal Vanbillemont* en zijn bemanning omdat zij in deze zeer moeilijke omstandigheden zelf hun koelbloedigheid bewaard hebben tegenover hun aanvallers en aldus een verdere escalatie hebben vermeden.'

Aanvaringen

* Op 13 april 1998 was de Z 321 *Westhinder* op weg naar thuishaven Zeebrugge. Het schip voer in de omgeving van de Bassurellebank in de NE lane van het

verkeersscheidingsstelsel. Daar kwam het in aanvaring met het Antiguaanse m/s *Sierikdorf*. Schipper *Patrick Rappé* stond op dat moment, naar eigen zeggen, op de brug en was daar bezig de positie van het schip op kaart uit te zetten. Nog maar pas daarvoor had hij, en de stuurman die hij op de brug afgelost had, het m/s op 1 mijl afstand gezien; maar de botsing kwam desalniettemin totaal onverwacht. De schok was hevig: de stuurboordbok van de Z 321 was onder de dakoversteek van het stuurhuis van de *Sierikdorf* blijven steken en had het stuurhuis praktisch volledig vernield. De Onderzoeksraad kwam tot de vaststelling dat de Z 321 volledig in fout was en dat schipper *Rappé* bovendien geen uitkijk gehouden had. De Raad strafte hem door hem het verbod op te leggen gedurende drie dagen als schipper te varen.

* Voor een andere aanvaring kreeg schipper *Yvan Devriendt* dan weer zes dagen schorsing te verwerken. Het accident was op 2 oktober 1997 gebeurd in de omgeving van de Oostendebank noord boei, waar de O 455 *Zeesymphonie* op garnaal viste. Opeens en totaal onverwacht hoorde schipper *Devriendt* hetgeen hij als 'een boem' omschrijft. Hij dacht eerst nog dat de bakboordboel vastgekomen was, maar toen zag hij tegelijk het 144 meter lange Maltese m/s *Naval Lady* op nauwelijks vijf meter afstand voorbijvaren. Enfin, zoals de Onderzoeksraad zegt: 'Eens te meer is dit voorval een bewijs van een totaal gebrek aan deugdelijke uitkijk'

Luisterwacht

De Z 99 *Terra nova* is een van 's lands grootste vissersschepen. Onder het bevel van schipper *Willy Keuckelincx* was dat schip op 30 mei 1998 op weg naar de Golf van Biskaje en liep daarvoor door de kustzone van het *Traffic Separation System* nabij Quessant. Op 31 mei moest de Franse kustwacht hemel en aarde verzetten om met de Z 99 in contact te komen. De schipper dacht immers dat kleine schepen zich daar niet moesten melden aan de *Ushant Traffic Control*. Onzin, zo antwoordde de Onderzoeksraad. Kleinere schepen hebben er zelfs meer belang bij om zich daar te melden, want ze zijn zoveel kwetsbaarder. Bovendien is dat een zone waar je tenminste een luisterwacht zou moeten houden en dat was niet het geval want de Fransen hebben uren geprobeerd de Z 99 over de radio te contacteren. Uiteindelijk zetten ze een marineschip in dat met lichtsignalen de Vlaamse schipper diets maakte dat hij zich moest melden. Resultaat: vijf dagen schorsing voor onze schipper.

Robert Coelus

Z 63 Vrijgesproken

Bij het ter perse gaan vernamen we nog dat de Z 63 voor het hoog van beroep in Gent vrijgesproken werd voor de vermeende olielozing op zee, die op 11 juni

'96 door een Nederlands kustwachtvliegtuig geconstateerd werd. Het zou gegaan zijn om de lozing van 2.000 liter olie, in eerste aanleg goed voor een boete van 100 miljoen frank. Onterecht, zo zegt het Hof van Beroep nu, en vaartuig van de grootte van de Z 63 heeft zo'n hoeveelheid bijlange niet aan boord: vrijspraak!

Alle voorkomende reparaties van alle merken scheepsschroeven

Nieuwe en gebruikte scheepsschroeven

Gespecialiseerd in complete machinekamers voor de pleziervaart

Boegschroefinstallaties

Stuurmachines en roeren

Nieuwe motoren tot 300 pk

Alle toebehoren voor jachten

Antwerp Propeller Service

Kruibeeksesteenweg 162

2070 Burcht / Zwijndrecht

Telefoon 03/252 73 42

Telefax 03/252 92 12

GSM 075/67 54 56

Brieven

Brieven bestemd voor deze rubriek worden naar de redactie verstuurd: HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Publicatie houdt niet in dat het blad de maning van de briefschrijver deelt. Anonieme brieven worden niet gepubliceerd. De redactie behoudt zich het recht voor brieven te redigeren en ook in te korten

Klare taal

'k Zien al joaren een loskoper van junder HVB. 'k Gon junder nu e plezier doen. 'k Goan me abonneren op junder HVB. 'k Goan van junder tonne 2 boeken voe niertent kriegen (van Leon Inghelbrecht). 'k Goan junder betalen van ok junder fakteure oetnvangen (1000 fr.). 'k Goan junder op voorhand bedanken.

E. Bouserie, Oostende

N.v.d.R.: Zoals ook vorige maand voert HVB nog steeds weer een abonnementencampagne (zie p. 11). Vorige maand had de advertentie die we daarvoor in dit blad plaatsten een niet-onaardig succes. Een van de nieuwe abonnees bedacht overigens bovenstaand leuk briefje.

kwaliteitsvis en garnalen uit Colijnsplaat

Voor de handelaar die staat op eerlijke kwaliteit en daar een eerlijke prijs voor over heeft

De vismijn gespecialiseerd in kwaliteit van kleine (euro)kotters

Voor de aanvoerder die kwaliteitszorg beloofd wil zien

Gemeentelijk Vismijnbedrijf Colijnsplaat

Tel 00 31 11369 5383 - (F. Lokerse) - Fax 00 31 11369 5229

En dan was er ook nog de telefoon

Ons dossier over de sociale situatie in de visserij heeft nogal wat lezers naar de telefoon doen grijpen. Blijkbaar is er (niet alleen in de visserij) nood aan een open gesprek over de sociale problemen waarin mensen komen die uit de boot vallen.

Iemand belde ons om ons erop te wijzen dat de ziekte van **Suddek** waarover we het vorige maand hadden niet bestaat. Wel juist is het te spreken over de ziekte van **Süddeck**, genoemd naar zijn ont-

dekker. Nog iemand anders verwittigde ons ervan dat mensen met chronische pijn de behoefte kunnen hebben om daar met lotgenoten over te spreken. Een concreet initiatief daarvoor is er trouwens op zaterdag 6 februari om 14,30 uur in de zal Pax (Schildersstraat 5) te Oostende.

Weer iemand anders wist ons mee te delen dat patiënten die aan de ziekte van Süddeck lijden een eigen zelfhulpgroep hebben. Wie daarover meer wil weten kan contact opnemen met Marita Boon (tel.: 016 / 81 83 53.).

Geert Deman:

‘Voorzitter van de Rederscentrale? Ik wil wel’

HET NIEUWS KWAM via de immer actieve *visserijgeruchtenmolen* tot bij ons. Geert Deman zou zich kandidaat stellen voor de functie van voorzitter van de Rederscentrale (RC). Hij zou de afgelopen maanden nogal wat reders opgezocht hebben en tot de bevinding gekomen zijn dat... de RC slecht geleid wordt.

Deman (33), die door velen als het *enfant terrible* van de Vlaamse visserij omschreven wordt, is sinds vele jaren actief rond de sector. Met zijn veelbesproken en felgecontesteerde *maritieme ombudsdienst* heeft hij onmiskenbaar een eigen plaats in de Vlaamse vissersgemeenschap verworven.

Wil de ambitieuze jongeman nu ook doorstoten tot de top? Wij gingen het hem op de man af vragen.

Wat hoor ik daar? Is de post van RC-voorzitter vacant?

Deman: 'Nee hoor. Bart Schiltz heeft normaliter nog enkele jaren te gaan. Maar de vraag is of dat wel goed is. Ik ben door enkele mensen gecontacteerd die niet zo tevreden zijn met zijn voorzitterschap. Zij vermoeden dat de huidige voorzitter in de eerste plaats zijn eigen belangen verdedigt. Zij zitten met het wrange gevoel dat het hem minder om de Vlaamse visserij in haar geheel te doen is. In elk geval weten ze dat zij er op de vergaderingen voor spek en bonen bijzitten. Ik vond dat erg genoeg om een en ander te gaan onderzoeken. Zo is het allemaal begonnen.'

Vermoedens, gevoelens... Wat belet die reders om zelf tekst en uitleg te vragen als ze zoiets vermoeden?

Deman: 'Dat heb ik hun ook gevraagd. Meer, ik heb zelfs de moeite gedaan om

meer dan tien leden van de Raad van Bestuur van de RC op te zoeken en met hen over de hele situatie te spreken. Na die rondvraag is het voor mij klaar en duidelijk: de RC wordt geleid op een manier die reders misschien wel in de jaren stilletjes konden gedogen, maar die vandaag echt niet meer door de beugel kan.'

Wat kan dan niet meer door de beugel?

Deman: 'Veel hoor! De leden van het RC-bestuur hebben bijvoorbeeld geen enkel zicht op de financiën van hun organisatie. In elke andere beroepsvereniging, bijvoorbeeld in een middenstandsorganisatie, staat bij elke bestuursvergadering een punt "financiën" op de dagorde. Ik heb reders gesproken die al langer dan vijf jaar lid zijn van de Raad van Beheer. Die hebben na al die jaren nog altijd geen ernstig zicht op de geldstromen in hun organisatie.'

Onzin is dat. Er wordt jaarlijks een financieel verslag door de RC gepubliceerd.

Deman: 'Geen onzin! Plaats jezelf maar eens in de positie van een bestuurslid dat een of ander vermoeden wil natrekken. Bijvoorbeeld of al die Hollandse Belgen die voortdurend in het buitenland veilen een bepaald percentage van die veilingkosten doorstorten aan de Belgische producentenorganisatie? Hetgeen de regel moet zijn. En waarom het zo belangrijk is om dat na te kunnen trekken? De reders tellen verdomd veel geld neer voor het lidmaatschap van de RC en er zijn er die zich daar vragen bij stellen: is het wel nodig dat daar zoveel voor betaald wordt? Iemand die in het bestuur zit moet daar toch een geargumenteerde antwoorde kunnen op geven. En onmiddellijk volgt die andere vraag: als er inderdaad een praktijk zou zijn waarbij in het buitenland gemijnd wordt, zonder dat de RC daarop bijdragen int, dan gaat daar een zeer groot bedrag verloren... en om die reden alleen al kunnen de lidmaatschapsbijdragen van de rederijen veel hoger

liggen dan eigenlijk nodig is. Om zoiets uit te zoeken kom je er niet met een jaarlijks financieel verslag hoor.'

Waarom vragen ze dan niet gewoon aan de schatbewaarder hoe de vork aan de steel zit?

Deman: 'Dat zou daar zeker niet geapprecieerd worden! Op die vergaderingen is er alleen maar het woord van Bart Schiltz... dat te nemen of te laten is. Dus: geen enkel bestuurslid kan op een ernstige manier nagaan welke vaartuigen allemaal in het buitenland gemijnd hebben. Hoeveel keer? Wie van het bestuur beschikt over de technische middelen en de boekhoudkundige capaciteiten om vervolgens uit te rekenen hoeveel daarvan naar de RC moet stromen... desgevallend te kijken of er een verschil is met het bedrag dat daadwerkelijk op de RC-rekening is komen te staan? Dat veronderstelt ten eerste een ernstige vergaderstructuur met ten tweede een transparante boekhouding en ten derde bestuursleden die door de voorzitter ernstig genomen worden. Die drie voorwaarden zijn daar niet aanwezig. Ik heb dertien leden van de Raad van Bestuur gesproken. Voor hen allen waren de RC-financiën een groot vraagteken. Dat zijn de feiten hoor.'

Maar... als niemand dat kan berekenen, waarom vermoed jij dan dat zich daar daadwerkelijk een probleem stelt?

Deman: 'Wel, er zijn reders die mij bevestigd hebben dat die bijdrage in hun geval niet doorgestort wordt.'

Is dat nu een voldoende reden om de RC-voorzitter in vraag te stellen?

Deman: 'Natuurlijk. Het gaat over veel geld hoor. Wanneer iemand constateert dat daar een probleem kan zijn, dan moet hij als bestuurslid in staat gesteld worden om daar ook iets aan te doen. Als je dat niet doet ben je gewoon medeplichtig aan eventuele onregelmatigheden: dat is verzuim. Mijn stelling is: een voorzitter die er niet voor zorgt dat zijn bestuursleden

N.V. HOSTYIN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Costende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

daartoe in staat zijn doet zijn job slecht. De bestuursleden komen op die manier altijd voor voldongen feiten te staan. Tegen het woord van de voorzitter kunnen die mannen gewoon geen verhaal halen. Vandaar ook dat er van al die ontevreden reders niemand is die het waagt zijn nek uit te steken. Dat is geen toeval hoor, daar zit systeem in.'

Welk systeem mag dat dan zijn?

Deman: 'Niemand van die bestuursleden beschikt thuis over de verslagen van de vergaderingen. Maar die mensen vertegenwoordigen een bepaald vlootsegment. Als iemand van dat vlootsegment hen interpeleert dan kunnen zij zelfs niet terugvallen op hetgeen zij in deze of gene kwestie ooit gezegd hebben. Is het betreffende probleem ooit ter sprake gekomen? Wat was desgevallend het standpunt van de vergadering? Die mensen weten dat na enige tijd natuurlijk niet meer. Als ze het willen te weten komen moeten ze naar de Baelskaai trekken en het aan Schiltz vragen, want daar alleen liggen de verslagen. Ik vind dat een typisch voorbeeld van een vergadersysteem dat de bestuursleden monddood maakt en dat alle mogelijke kritiek in de kiem smoort.'

Een systeem is dat. Herinner je je de mini-enquête die Bart Schiltz naar aanleiding van de "individualisering van de quota" en de "groepvorming" georganiseerd heeft. Wel, het voorstel van de RC

lag al op tafel bij de minister vooraleer de vergadering zich uitgesproken had. Als dat geen voldongen feiten zijn?! De uitslag van die enquête wekt verder de indruk dat de meeste reders voor het nieuw voorgestelde systeem gewonnen zijn, maar dat is zeer zeker het geval niet. De enquêtevragen waren zo opgesteld dat je haast niets anders kon dan Schiltz zijn gang te laten gaan. Je moest al een heel slecht karakter hebben om die weg af te snijden. Dus haalde de voorzitter met klank de toelating om verder te gaan met een project waar de meeste van zijn leden helemaal niet mee gediend zijn. Weer een voorbeeld van hoe de reders voor voldongen feiten zullen komen te staan: je ziet nu toch al dat minister Pinxten het voorstel tot het zijne gemaakt heeft en dat de Dienst voor de Zeevisserij er nu alleen nog maar een aantal kwalijke kanten van schaaft. Ook dat zal uiteindelijk een voldongen feit worden, want probeer maar eens iets tegenover een gewikt en gewogen voorstel te plaatsen, zelfs als je ertegen bent en blijft!'

Mij lijkt dat allernaamst zo'n beetje op te lijken op het wazige verschil tussen oude en nieuwe politieke cultuur. Schiltz zegt waarschijnlijk dat een leiding zichzelf de middelen moet geven om te leiden, zelfs/zeker als de achterban maar moeizaam volgt. Jij zegt dat er op een 'nieuwoortige' manier geleid moet worden, een leiding die erover

waakt dat de al dan niet bestaande kloof met de basis gedicht wordt. Maar dat is nog altijd geen bewijs van belangenvermenging door de huidige voorzitter.

Deman: 'Maar dat bewijs is er wel hoor. Herinner je je niet dat de RC een projectvoorstel ingediend heeft om Europese subsidies te krijgen voor het inrichten van een "Seaquest Heritage Center". Dat ging over een duikersproject om op de zeebodem "kunstschatten" op te sporen en boven te halen. Leg me eens uit wat dat met de Rederscentrale te maken heeft? De enige reder die daarin geïnteresseerd was, is Bart Schiltz zelf! Hij was toentertijd mede-eigenaar van een bedrijf waarvoor zo'n project als gegoten zat. Want, zo zegde het voorstel van de RC, er zou een boot gecharterd worden — dat bedrijfje had het ideale bootje ervoor — en daarop zouden (met subsidies betaalde) gespecialiseerde apparaten geplaatst worden! Dat ging allemaal tientallen miljoenen kosten. Interessant toch, om dat onder de naam Rederscentrale in te dienen en daar zelf vele miljoenen subsidies voor op te strijken? Zoiets heeft maar één naam: belangenvermenging.'

Ja, dat herinner ik me wel (*), maar ik herinner me ook dat het project uiteindelijk niet goedgekeurd werd. Eigenlijk kun je ook zeggen dat er finaal niets verkeers gebeurd is.

Deman: 'Er was in elk geval de intentie

- * Mazout voor verwarming
- * Gasoil en marine fuels
- * Oliën en vetten
- * Alle petroleumprodukten

NV NORTH SEA BUNKERS

BIJ WIE KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!

Peraltastraat 9 - 8000 Brugge

Tel.: 050/32 13 31 - Fax: 050/32 12 98

n.v. **NORTH
SEA
BUNKERS**
belgium

om persoonlijk voordeel te halen uit het voorzitterschap van de RC! Wie zoiets zonder schaamte doet, is waarschijnlijk ook niet aan zijn proefstuk toe. Daarom ben ik bezig met nog een ander onderzoekje. De voorzitter van de RC heeft destijds subsidies gekregen voor de bouw van zijn eigen schip, de Z 69. Ik heb bij de parlementaire commissie voor landbouw en visserij dat subsidiedossier opgevraagd. Heeft de RC in die subsidie-dossiers geadviseerd? Ik wil wel eens weten of de handtekening van Schiltz desgevallend op de adviezen staat. Als dat het geval is dan heb je de ontoelaatbare situatie dat Schiltz als voorzitter van de RC over zijn eigen subsidies adviseert. Maar Schiltz is zelf reder. Je kan zo'n voorzitter toch niet beletten een schip te bouwen?

Deman: 'Natuurlijk niet, maar in elke normale organisatie wordt de beslissing dan zonder de betrokkene genomen. Wanneer er over een persoonlijk dossier gepraat wordt, dan verlaat de betrokkene zelfs de vergaderzaal... laat staan dat hij zo'n dossier zelf ondertekent. Indien het niet op die manier gebeurt dan is er minstens een vermoeden van belangenvermenging. Dat is ook alles wat ik daarover zeg. Ik zeg niet dat Schiltz daarin gesjoemeld heeft. De stukken zullen uitsluitend brengen. Misschien is mijn vermoeden verkeerd, maar als dat niet het geval is dan zal ook die parlementaire commissie dat niet over zich heen laten

gaan. Dan komt er een onderzoek. En dan is het, zo lijkt het me toch, maar normaal dat Schiltz dan zijn functie neerlegt, al is het maar om het imago van de RC niet te beschadigen.'

Welk bestuurslid zal daarvoor zijn nek uitsteken?

Deman: 'Niemand moet zijn nek uitsteken. Als er inderdaad belangenvermenging is, komt er onvermijdelijk een onderzoek naar de interne RC-keuken.'

En dan komt Geert Deman in de zetel van de voorzitter te zitten?

Deman: 'Het is niet dat ik zonder werk zit hoor. Eerstdaags promoveer ik zelfs naar een functie met nationale verantwoordelijkheden... maar ja, ik heb gezegd dat ik best kandidaat wil zijn. De meeste reders die ik gesproken heb, hebben immers voor één ding schrik. Weet je wat al die mensen zeggen? "Maar als Bart het niet meer doet, wie zal het dan doen?" Schiltz weet dat ook hoor. Maar onvervangbaar is niemand. Daarom stel ik dat ik desgevallend, gedurende een beperkte periode, de taak op mij wil nemen. In die periode wil ik de RC omvormen tot een moderne, democratisch werkende, gesmeerd lopende producentenorganisatie. Dat men me nu dus niet meer komt zeggen dat er buiten Bart Schiltz niemand is die zich met de leiding van de RC wil bezighouden. Ik wil dat en ik kan dat.'

Na het interview rij ik uit Brugge weer terug naar de kust. Het is een mooie wintermiddag en alles is rustig. Tegelijk

beseft ik dat de woorden van Geert Deman binnenkort mijn rust dreigen te verstoren, want in de visserij maakt men niet altijd het onderscheid tussen hetgeen iemand (zoals Geert Deman bijvoorbeeld) in HVB zegt en wat uw dienaar zelf zegt. Daarom besluit ik onderweg al om het stuk met volgende woorden af te sluiten: **Dit is een interview. De meningen die de geïnterviewde daarin uitsprekt zijn de zijne en daarom niet deze van HVB. Personen die zich over die woorden kwaad maken, moeten dat niet doen tegenover degene die ze opgeschreven heeft. Persoonlijk spreek ik me niet uit over wat de geïnterviewde beweert. Maar dit is HVB en al wie in de visserij een (al dan niet afwijkende) mening heeft, geraakt die erin kwijt. Dat heet vrijheid van meningsuiting en dat is een mensenrecht. De enige vraag die ik me dienaangaande stel is deze: heeft Geert Deman het recht om zijn mening te verkondigen? Ja dus.**

Lezers die deze toelichting overbodig of belachelijk vinden hebben gelijk, maar beseffen tegelijk niet goed wat ik in soortgelijke situaties al allemaal moeten horen heb.

Wie op dit interview wil antwoorden kan dat onder andere doen in onze spetterende brievenrubriek die geheel en al ter uwer beschikking staat.

Flor Vandekerckhove

(*) Het project werd indertijd uitgebreid beschreven in Wegwijs in de Visserij, jaargang II nr 1, p. 33.

VOOR EEN EFFICIËNTE OPLOSSING VAN AL UW VERZEKERINGSPROBLEMEN

CV HULP IN NOOD

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VOOR VISSERSVAARTUIGEN

H. BAELSKAAI 27 8400 OOSTENDE

TEL. (059) 32 16 89 FAX (059) 32 26 17

GSM (0477) 42 55 68 (24u op 24u bereikbaar)

VOORDELIGE CASCO & MOTOREN-PREMIE

WIJ BEMIDDELEN BIJ EEN EERSTE KLAS P&I CLUB VOOR DEKKING MET O.A. WAARBORGEN TOT US\$ 500.000.000 VOOR

1. LICHAMELIJKE LETSELS AAN DERDEN

2. POLLUTIESCHADE

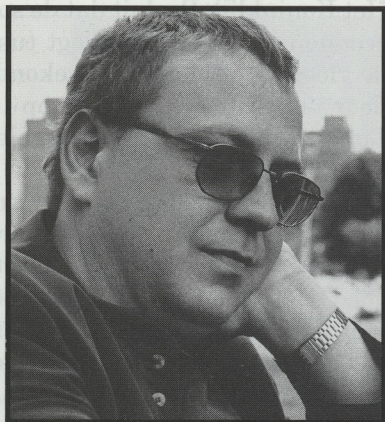
IN SAMENWERKING MET DSV BELGIUM NV (CDV 10455)

VOOR

BRAND - AUTO - ARBEIDSONGEVALLEN - PERSOONLIJKE ONGEVALLEN - HOSPITALISATIE - BA GEZIN (FAMILIALE) - BA UITBATING - YACHTING EN PLEZIERVAART - RECHTSBIJSTAND - REISBIJSTAND - ENZ.

TUSSEN SCHIP & KAAI

WAT SPIJTIG DAT ik door mijn drukke vissersschema HVB wat laat te lezen krijg. Daardoor heb ik soms al een tekst doorgefaxed, terwijl in de vorige editie stof tot nadenken, en dus tot REAGEREN, stond. Zo komt het dat deze column teruggrijpt naar een interview dat al drie maanden geleden gepubliceerd werd in HVB. Maar beter laat dan helemaal nooit wil ik mijn hobby — schrijven — gebruiken om iets te schrijven over HOBBY's.

Wanneer je in een woordenboek het woord hobby opzoekt, dan vind je definities als: iets dat op niet professionele basis beoefend wordt: liefhebberij, stokpaardje... Hobby kan sport zijn, puzzelen, lezen, films kijken, modelbouwen, koken. Een hobby is meestal geen winstgevende bezigheid. Wanneer die dat wel wordt, dan is het een *bijverdienste*. Wanneer een bijverdienste lonend blijkt, dan wordt ze soms wel eens uitgebreid tot een *hoofdverdienste* (maar dan dikwijls 'in het zwart'). Vreemd genoeg worden deze verdiensten door de beoefenaars ervan stevast betiteld als *hobby*. Als ware het dat sommige mensen hun geweten willen sussen met een terminologie die de werkelijkheid geweld

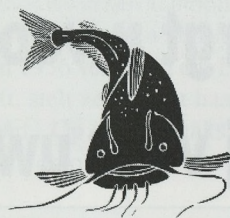
aandoet. Of hoe hypocrisie ontstaat! Aan onze kust veel bedreven vormen van hobby zijn de *sport- en strandvisserij*. Niet gehinderd door de ingewikkelde wetgeving waar beroepsvissers mee te maken krijgen, en nog veel minder door quota, gaan talloze mensen de zee of het strand op om vis en garnaal te vangen. Leuke hobby. En het brengt nog een aardige duit op ook, waardoor het meteen opgewaardeerd wordt tot *bijverdienste*. Gemakkelijk bijverdiend, te weten dat de gemiddelde tongprijs 1998 rond de 420 frank per kg schommelde en kabeljauw of schol voor ongeveer 70 frank per kilo van de hand gingen. Op zich heb ik niets tegen hobby's. Ook niet als die hobby vissen is. Er zijn trouwens verschillende beroepsvissers die 'hengelen' als hobby hebben. Of de term beroepsmisvorming hier op zijn plaats is laat ik in het midden. Feit blijft dat hengelaars hun vangsten terugzetten, soms verplicht door het reglement. Hobby's moeten kunnen, maar ze mogen geen loopje nemen met de vigerende wetgeving.

Zo een *Patrick Van Hooimissen* bijvoorbeeld, die in het HVB XI/1998 gepubliceerde interview met *Flor Vandekerckhove* de mond vol heeft over de 700 strandvissers. Ze bevissen de Belgische kust als hobby. Zullen we maar meteen het werkwoord 'kaalstropen' gebruiken? 'De hobby moet vooral doenbaar blijven', benadrukt de man. 'Natuurlijk zal men de strandvisserij niet verbieden, maar ze kunnen de zaak wel overreglementeren, zodat niemand het nog waagt een netje uit te leggen'. Van Hooimissen toch! Wat moet een onder de reglementen bedolven beroepsvisser, die op zee zijn boterham moet verdienen, daar wel over denken? *Luc Maertens* van de dienst Zeevisserij maakt in datzelfde artikel duidelijk dat er bij de strandvissers veelal problemen zijn met het vangen van ondermaatse vis, het

gebruik van netten met een te kleine maaswijdte en strandvissers die op garnaal vissen, maar geen benul hebben van bijvangst. Het vangen van tongen van 15 cm met netten van 6 cm maaswijdte dus. Beste Patrick Van Hooimissen, daarvoor zijn in het verleden beroepsvissers in *de bak* gedraaid! Daar hebben vakmensen boetes voor betaald van ettelijke honderdduizenden, soms miljoenen franken!

Zeevissers die met een maaswijdte van 8 cm vissen kunnen ook nauwelijks tong vangen kleiner dan 28 cm. Waarom zouden jullie dat in hemelsnaam wel moeten kunnen? De uitlating van Patrick: 'Laat me je dit vertellen. Zo'n maatregelen betekenen het einde van de strandvisserij', bewijst dat strand- en sportvisserij in vele gevallen niets, helemaal niets met hobby te maken heeft. Neen. Hier wordt grof geld verdiend, en dat wil men zo houden. Het interview met Van Hooimissen werd door vele zeevissers als een harde kaakslag ervaren. De afsluiter van het interview, in de verleden tijd geschreven moet daarom geredigeerd. Daar moet staan: 'Dit liedje duurt al véél te lang, want dit artisanale gebeuren is omgetoverd tot een reglerechte commercie met afgunst en nijd tot gevolg.' Hobby? Hypocrieten!

Philippe Godfroid

B.V.BA. SCHEEPSTIMMERWERF

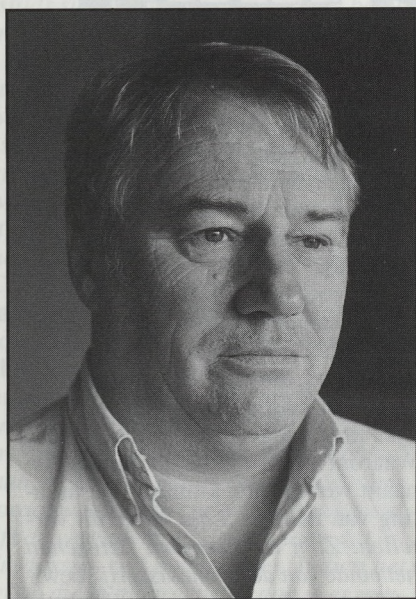
LOWYCK & ZOON

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE - TEL. (059) 32 08 21

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

Roland Billiau (61) na 40 jaar Hulp in Nood' met pensioen

Roland Billiau (°30.10.37) verlaat, na 40 jaar dienst, de *onderlinge verzekeringsmaatschappij voor vissersvaartuigen Hulp in Nood CV* (HiN). De laatste dertien jaar van zijn loopbaan zat de Oostendenaar in de directeurszetel aan de Baelskaai. Op eigen verzoek gaat zijn op pensioenstelling niet gepaard met recepties en andere feestelijkheden.

'Bille' begon zijn loopbaan in de visserij in 1955 met het klaarmaken van *petits colli's* in pakhuis 31 van de

firma *Notte & Co.* Na zijn legerdienst was hij één seizoen werkzaam op de *male*. Op 1 februari 1959 trad hij als bediende in dienst bij HiN waar visserijvoorman *Pros Vandenberghe* de scepter zwaaide. Zoals toen gebruikelijk was werd Roland ook ingeschakeld bij de verslaggeving voor '*Het Nieuwsblad van de Kust*', het weekblad dat deeluitmaakte van het imperium van Pros. Daarnaast was hij nog correspondent voor '*Het Laatste Nieuws*' en het *persagentschap Belga*. Per 1 januari 1986 benoemde de raad van bestuur hem tot directeur van de coöperatieve verzekeringsmaatschappij.

Hulp in Nood

HiN werd opgericht op 15 april 1940, net voor het losbarsten van de Tweede Wereldoorlog, door tien reders van de Oostkust. Ruim een jaar later volgde een aanpassing van de statuten waardoor de coöperatieve ook open stond voor reders uit Oostende en Nieuwpoort. De zetel verhuisde naar Oostende. Van 1941 tot aan zijn overlijden in 1984 was *Pros Vandenberghe* directeur op de zetel aan de H. Baelskaai. HiN was niet de eerste coöperatieve verzekeringsmaatschappij voor vissersvaartuigen. Eerder hadden de grote rederijen reeds de '*Assurance Mutuelle Maritime*' en '*De Ster*' opgericht. (gw)

KB over socio-economische binding eerstdaags in het Staatsblad

Het Koninklijk Besluit dat de socio-economische binding oplegt tussen de vloot en het land, aangekondigd door minister Pinxten op het Congres van de Rederscentrale, is nog steeds niet verschenen in het Belgisch Staatsblad. De tekst kreeg reeds een gunstig Europees advies en werd ook door de Raad van State goed bevonden. Ons werd verzekerd dat de publicatie niet lang meer op zich zal laten wachten. Mogelijks is het al verschenen als u dit leest. De overheid verwacht dat de maatregel de verdere uitverkoop van onze vloot zal stoppen en de omzet van onze visafslagen ten goede zal komen. (gw)

Hogere besomming in Nederlandse visafslagen

De visaanvoer in de elf Nederlandse visafslagen leverde vorig jaar een totale besomming van 855,2 miljoen gulden (15,4 miljard frank) op. Dat is ruim vijf procent meer dan het jaar voordien. Vijf afslagen boekten een stijging van meer dan tien procent ten opzichte van 1997.

In de grootste Nederlandse visafslag, Urk, goed voor een marktaandeel van dertig procent, steeg de omzet met 10,9 procent tot een record van 250 miljoen gulden (4,5 miljard frank). De grootste groei zat echter in de kleine visveiling van Den Oever (+ 25,6

%). Ook Harlingen (+ 11 %), Den Helder (+ 10,7) en Colijnsplaat (+ 11,7 %) boerden goed. In Lauwersoog was de stijging minder groot (+ 9 %) evenals in Breskens (+ 4,5 %), Scheveningen (+ 4,2 %) en Goedereede (+ 4 %). IJmuiden en Vlissingen gingen niet vooruit.

Omzet per afslag (in miljoenen gulden):

Urk 250,0
IJmuiden 114,7
Harlingen 71,9
Den Helder 98,6
Goedereede 75,5
Lauwersoog . . . 67,7
Vlissingen 64,7
Scheveningen . . 47,2
Breskens 23,1
Colijnsplaat . . . 18,2

Zorgt u voor de vis?

Wij voor uw gezondheid!

Het enige ziekenfonds met een hart voor de visserij.

Vanaf 195,- per maand.

Persoonlijke begeleiding.

H-Plus hospitalisatieverzekering.

Slachtofferhulp.

KMO-Loket

Euro-Regio Zorg Loket, enz.

Wij regelen uw overstap naar ons ziekenfonds zonder wachttijd.

Nieuwpoort
Kaai 41

Oostduinkerke
Dorpstraat 38

Oostende
Vindictivelaan 5

Blankenberge
Luikstraat 31

Bredene
Gentstraat 11

De Haan
Nieuwstraat 20

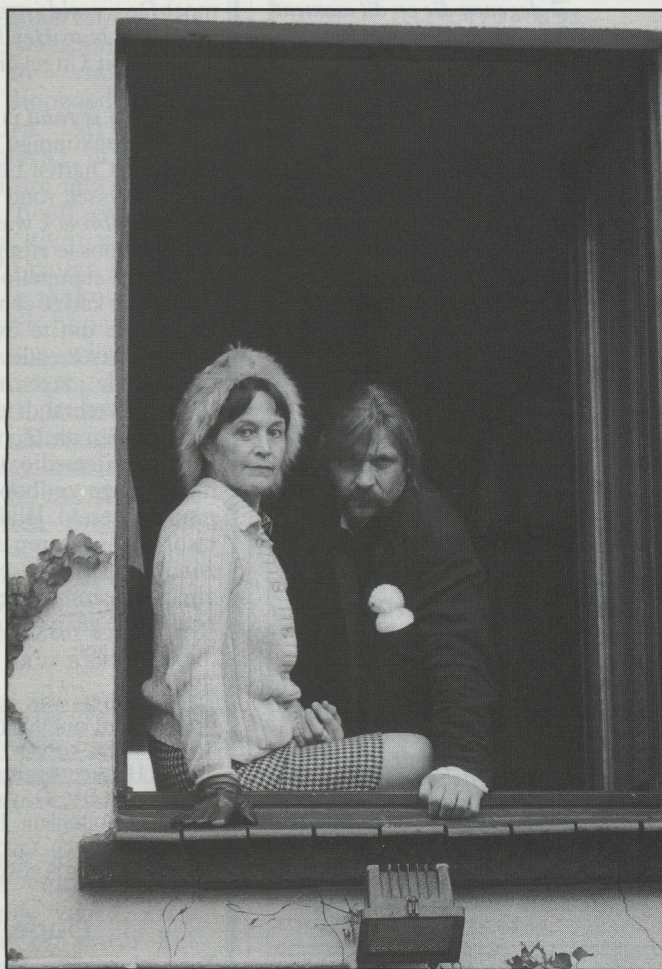
Heist
H. Liebaertstraat 1

Knokke
Gemeenteplein 35/37

DE LAATSTE VUURTORENWACHTER

voor mensen met een wakkert hert en een kwak karakter

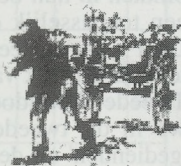

In zijn positieve bekommernis om de Vlaamse visserij in het algemeen en haar sector in het bijzonder een nog nooit gezien positief imago te bezorgen, wil De Laatste Vuurtorenwachter enige maanden ophouden met klagen & zagen. De eeuwigdurende polemiek van deze vijand van alles wat edelmoedig, zuiver en onbaatzuchtig is (de gemiddelde reder dus), moet derhalve zwichten voor enige goedgeplaatste publicaties, publieportages en anderssoortige nieuwmodische vormen van volksverlakkerij dien zich in onze media als informatie vermommen.

Deze reeks moet dan weer ruchtbaarheid geven aan een kunsttentoonstelling waarvan de opbrengst volledig naar de schrale kas van uw lijfblad HVB zal gaan. Deze tentoonstelling gaat door van **14 mei tot 6 juni** in de bekende Oostendse galerij De Peperbusse. Het kunstenaarscollectief PIAS zal er tekeningen, foto's, schilderijen en beeldhouwwerken tentoonstellen onder het motto: 'Onze sector is even goed als die van een ander'. Vandaar ook de treffende gelijkenis tussen de foto links en rechts die hierboven afgedrukt staan. Vat j'em?! Op de foto links: wanneer de Britse regering in 1936 verneemt dat Edward VII wil trouwen met Wallis Simpson, een Amerikaanse die een echtscheiding achter de rug heeft, stelt ze prompt haar veto. Edward moet kiezen tussen het koningschap en de liefde en kiest uiteindelijk de weg van zijn hart. Op de foto links kijken Wallis en Edward uit over de massa's. Rechts kijken twee PIAS-sen uit over de polders. (Wordt vervolgd!)

N.V. WILLEMS

Recuperatiebedrijf

Oude metalen en containerdienst

Torhoutsesteenweg 543 bus 1, Oostende

Tel (059) 51 44 66

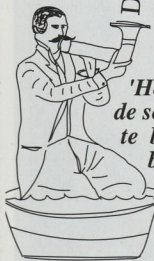
Container nodig?
Bel 059 / 51 44 66

Container nodig?
Bel 059 / 51 44 66

Het eerstvolgende HVB ligt in **UW** brievenbus op vrijdag **5 maart**

'Wanneer je arm en sjofel bent, dan blijf je dat voorgoed, want kijk: degenen die op dit moment nog rijker worden, zijn al rijk.'
(Martialis, 40 - 102 n.C.)

De citaten
'Het klimaat is goed om tussen de sociale partners een akkoord te bereiken. Als alle partijen binnen de sector meewillen kan er over één maand al een een overeenkomst in de maak zijn.'

Ivan Victor over het verbeteren van het sociaal statuut van de zeevisser in HLN, 9 januari 1999.

'De vangstrechten staan intussen geweldig onder druk en de strijd om te overleven zal naar verwachting nog in hevigheid toenemen. Alleen de meest kapitaalkrachtigen zullen uiteindelijk overblijven.'

N. Blok in Maritiem Nederland, IV 1997.

'Ik denk niet dat de mens met een roeping ter wereld komt; ik ben in elk geval niet in de wereld gevallen om er "de sympathieken" te komen uithangen.'

Flor Vandekerckhove tijdens een korte mijmering in de vooravond.

'Het beroep is vooreerst fysiek veel te zwaar en daarnaast heb je nog de sociale gevoeligheden en tradities die willen dat een vrouw aan boord gegarandeerd ongeluk brengt.'

Christine De Bruyne in Het Volk (9 januari 1999) over de opportuniteit van vrouwelijke vissers.

'Liefde is als vis, het bederft snel, dan gaat het stinken, dan moet het weg.'

(Jeroen Brouwers in 'Alles is iets. Dagboekbladen en brieven. Feuilletons', lente 1998'.)

'Dankzij de overheidsinspanningen wordt er haast geen huishoudelijk afval of rioolwater meer in zee geloosd en dat merken we duidelijk. Zo constateren we dat er in de havens opnieuw wilde oesters kunnen groeien en dat zijn nochtans erg milieugevoelige bestjes.'

Dr. Wilfried Vyncke in DM (19 mei 1998)

'Als redactie moeten wij ook een kritisch-maatschappelijk geluid laten horen. Die rol opnemen maakt mee onze onafhankelijkheid.'

Hans Maertens, hoofdredacteur van de Financieel Economische Tijd in DM (16 mei 1998)

'De investeringen in de haven van Oostende hebben tot nu toe veel beton maar weinig tewerkstelling opgeleverd. Zo is de harde evaluatie van het gemeenschappelijk vakbondfront (...)'

K.C. in Het Volk, 5 mei 1998.

'Mijn leeftijd? Dat behoort tot het terrein van de privacy.'

gw (ongeveer 52 jaar)

De wereld is rond

Wie enkele uren maritiem leesplezier wil, moet *De wereld is rond* aanschaffen, een boek van Jean Heylbroeck, onlangs verschenen bij Uitgeverij C. Heijnen BV in Rotterdam.

De wereld is rond is het scheepsjournaal van de 'eenkoppige bemanning' van het zeiljacht 'Chartist Lady' tijdens zijn vijfjarige odyssee rond de wereld. De Belg Jean Heylbroeck was het na een paar jaren werkloos te zijn geweest beu om elke dag in het stempelokaal aan te schuiven om enkele karige centjes op zak te steken. Overleven om te overleven.. dan maar liever op een creatieve manier! Hij besluit zijn aloude jongensdroom te verwezenlijken en verbrandt al zijn schepen achter zich, op één na. Zonder een cent op zak vertrekt hij medio 1989 met zijn negen meter lange zeilboot voor een zeiltocht rond de wereld. Hij beleeft de meest fantastische avonturen en hij komt op de uitzonderlijkste plaatsen. Temeer omdat hij zijn tijd neemt om te doen waar hij zin in heeft en te gaan waar de omstandigheden hem dwingen.

De wereldreis van zeezwerwer Jean Heylbroeck werd een prachtboek. Het (ISBN 90-75449-44-5) kost NLG 39,90 (circa BEF 750,-). Het kan worden besteld bij uitgeverij C. Heijnen BV, G. van Sillevogdstraat 12, 3065 LG Rotterdam. Kopen of bestellen kan ook bij Westdiep Yachting in Nieuwpoort of Martin & Co in Antwerpen.

Oude tantes

Bij Maritime Books in Liskeard, Cornwall, verscheen zopas het tweede deel van het boek *To Sail no More*. Het boek werd, net als het eerste deel, samengesteld door Mike Critchley.

To Sail no More geeft een overzicht van een reeks klinkende namen uit de vloot van de Royal Navy, stuk voor stuk schepen die hun laatste adem uitbliezen op een scheepsafbraakwerf. Sommige van die 'uitgebolde' schepen werden als doel bij schietoefeningen gebruikt en verdwenen 'waardig' onder de spiegel van de oceaan. In deze uitgave van *To sail no More* werden er 76 schepen opgenomen, telkens met een foto van de laatste ogenblikken in hun bestaan. Elke foto is van een toepasselijk commentaar voorzien. Daar waar het eerste deel bijna uitsluitend de afbraak van oudgedienden uit de Tweede Wereldoorlog omschreef, zien we in dit tweede deel reeds heel wat 'gedienden' uit de zestiger en zeventiger jaren op de schroothoop verdwijnen. Zelfs de afbraak van de eerste atoomduikboot zien we beschreven.

'To Sail no More' kan worden besteld bij Maritime Books, Lodge Hill, Liskeard, Cornwall PL14 4EL? England. Het boek (ISBN 0-907771-69-6) telt 96 pagina's en kost £ 14,95

Scotlands verleden

In de serie *Scotland's Past in Action* verschenen onlangs twee interessante maritieme titels: *Fishing and Whaling* door Angus Martin en *Shipbuilding* door James L. Wood.

Dit laatste boekje bespreekt de glorie-tijd van de scheepsbouw in Schotland. In de 19de en in een belangrijk deel van de 20ste eeuw was Schotland wereldleider op dat vlak. Over een periode van 200 jaar noteert men meer dan 50 scheepswerven aan de Clyde alleen al. Zij bouwden over genoemde periode meer dan 30 000 schepen van alle types, van oorlogsschepen tot passagiersschepen, van sleepboten tot baggerschepen, van zeilschepen tot cargo-liners. Zeer beknopt en prachtig geïllustreerd bespreekt het boekje de glorie-tijd van de scheepsbouw.

Fishing and Whaling vertelt de vaak heroïsche geschiedenis van een vitale sector van de Schotse economie, met name de visserij. Het boekje bestudeert het vakmanschap en de technieken van de visvangst en de walvisvangst en het leven en de gewoontes van de gemeenschappen die ervan leefden. De twee boekjes, elk kosten ze slechts 4,99 Britse pond, zijn echte aanraders.

Bestellen kan bij NMS Publishing Ltd, Royal Museum of Scotland, Chambers Street, Edinburgh EH1 1JF, Scotland.

Maritiem Journaal 1998

Begin jaren zeventig verscheen het zeventienjarige werk, de *Maritieme Encyclopedie*. Om dit werk een dynamisch karakter te geven startte de uitgever ervan in 1974 met een soort aanvulling, dit onder de titel *Maritiem Journaal*. Dit jaar, in 1998, verscheen hiervan het vijftiende deel. Het *Maritiem Journaal* geeft jaarlijks een overzicht van de laatste maritieme ontwikkelingen. Allereerst in Nederland, maar ook internationaal. Voor de Nederlandse scheepvaart en scheepsbouw, evenals voor de havens, geldt immers dat hun welzijn mede afhankelijk is van de gang van zaken op de wereldmarkt en bij de internationale politiek. Tevens geeft het *Maritiem Journaal* elk jaar uitgebreide vlootlijsten, zowel van de koopvaardij als van de Koninklijke Marine. Waardevol bij dit jaarboek zijn ook het overzicht met de belangrijkste maritieme publicaties op wereldvlak. Alles samen een belangrijke bijdrage tot de maritieme geschiedenis, een publicatie waarvan we de hoop uitspreken dat deze ook de volgende vijftiende jaar zijn weg zal vinden.

De laatste editie, 'Maritiem Journaal 1998', werd uitgegeven door WYT Uitgeef groep, Postbus 6438, 3002 AK Rotterdam onder het ISBN-nummer 90-6376-062-0. De kostprijs van de publicatie bedraagt ongeveer 69 gulden. Een boek met encyclopedische waarde, een echte aanrader.

Cargo Work

Bij Butterworth Heinemann verscheen de zesde, volledig herziene uitgave van Kemp & Young's klassieke *Cargo Work*. Deze laatste uitgave werd volledig herzien en aangepast door David House, auteur van het bekende *Seamanship Techniques*.

Cargo Work behandelt de diverse soorten lading die aan boord van schepen worden vervoerd. Ieder soort lading stelt specifieke eisen. Naast algemene principes geeft het boek de eigen eisen gesteld bij het verschepen van bulkkladingen, tankkladingen, verschepingen aan dek, koelladingen, container- en roro-verkeer, zendingen die speciale eisen stellen. Bovendien bespreekt het boek behandelingstechnieken, diverse berekeningen die bij het laden van een schip komen kijken, 'stowage factors' enz.

Deze paperback (ISBN 0 7506 3988 1) behandelt het onderwerp klaar en duidelijk met de nodige illustraties. Ieder die meer wil weten hoe goederen aan boord van zeeschepen worden vervoerd zal met het aanschaffen van 'Cargo Work' een nuttig en verhelderend boek in huis halen.

Cargo Work door Kemp & Young, herzien door Davis House kost £14,99 en kan besteld worden bij Customer Services Department, Heinemann Publishers Oxford, POBox 382, Halley Court, Jordan Hill, Oxford OX2 8RU, UK.
 Tel.: 0044/1865/314301. Fax: 0044/1865/314029.

Boekbesprekingen Frank Neyts

SCHEEPSSCHROEVEN B.V.

Sinds 1959 uw vertrouwde adres voor reparaties en leveringen van scheepsschroeven

- * **Slijtplaten leverbaar**
- * **Reparatie op afspraak mogelijk (terwijl u wacht)**
- * **Levering van nieuwe en gebruikte scheepsschroeven**
- * **Eigen vervoersdienst aanwezig**

Papendrechtsestraat 2a, Dordrecht
 Tel.: 078-6133831 Fax.: 078-6311795
 Vanuit België:
 Tel 0031-78.6133831, fax 0031-78.6311795

GRATIS zoekers in Het Visserijblad

Vissers, sportvissers, kaptiteins, marineofficieren, walkapiteins, reders, yachtsmen, vis-handelaars en vislossers, dekzwabbers, diepzeeduikers, visrestaurateurs, strandjutters, nettenbreiers... of anders gezegd: elkeen die iets met de zee te maken heeft en die... iets zoekt, iets kwijt wil, iets wil kopen of wil ruilen dat ook al met de zee te maken heeft; bijvoorbeeld: wie hopeloos op zoek is naar een wisselstuk voor zijn motor, wie zijn complete vloot van de hand wil doen, wie een ijsfabriek zoekt om zijn koelkast draaiende te houden, wie de zeemeermin van zijn dromen zoekt... al deze mensen mogen een gratis zoekertje plaatsen in HVB. Zij dienen alleen maar de hieronderstaande rooster in te vullen. Indien ze daar alles in gezegd krijgen, dan is de advertentie volledig gratis. Als ze nog meer willen meedelen, dan moeten ze maar eens naar onze advertentietarieven informeren.

Vul vandaag nog de strook in, één letter per vakje en één vakje tussen elk woord, knip het rooster uit en stuur het naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Vergeet je naam + adres niet te vermelden.

Doe het vóór de 20ste van de maand en uw advertentie verschijnt gegarandeerd in de eerstkomende editie van HVB

Naam:.....
 Strt & nr:.....
 Ptnr & strt:.....
 Tel.: .....

(Bovenstaande gegevens worden niet gepubliceerd. Alleen wat in het rooster staat; verschijnt in de advertentie)

Te Koop: een set 80" thyborøn T trawldoors 345 kg voor 300 pk. Tel. 00 31 227 511505.

TE KOOP: Nieuwe garnaalkorre plus 1000 scholen netwerk 14 m/m. Tel.: 050 / 51 38 95

TE KOOP
Aluminium reddingsboot: dient als garnaalboot. 9 x 3 meter - Mercedes-motor 55 pk - Volledig uitgerust. 250 000 frank. Tel.: 050 / 41 49 16.

Seafront zoekt mensen die toeristen door het vissersrijgebeuren van de Zeebrugse Visveiling willen gidsen. Kandidaten telefoneren naar Eddy Kindermans
 050 / 55 14 15.

TE KOOP
Douche in inox om garnalen te koken — met gasbrander. 5.000 frank.
 050 / 550 411

TE KOOP: 1ste klas scheepsverven aan lage prijs. Rod emenie, anti-roestverf, lood- en zinkverf, U.S.Navy, epoxy... Grote stock.
 050 / 314 554.

TE KOOP
Janmar 2Qm20 - 22 pk, 2800 t/m met bediening. Buck 10 pk voor klein zeilbootje. - 050 / 42 68 03.

SEAFRONT ZOEKT vissers of reders die een verkoopstand willen uitbaten aan de geplande Zeebrugse vistrap. Er zijn acht shops beschikbaar. Kandidaten telefoneren naar Seafront en vragen naar Eddy Kindermans - 050 / 55 14 15.

Te koop: speedboot MB pilot 5,20 m op 1,90 m. Maximum diepgang om 2 x 25 pk buitenmotoren + VHF. Zeer goede staat

TE KOOP: allerhande reserveonderdelen voor Industriemotor type 6D7HDN. Zowel nieuw als occasie. Lijst op aanvraag. — Tel.: 059 / 23 85 94.

TE KOOP: starter 24 volt.
 059 / 320 169

TE KOOP: drie boomkorkreeftennetten, compleet met rubberpees.
 Tel.: 00 31 227 51 1636.

Te koop: werkvlot in metaal: 2,50 x 5 meter. Plaatdikte: 5 mm. Met houten bescherming en rollen. Zeer geschikt voor buitenboordwerk.
 Info op tel.: 095 / 23 99 36

Te koop: BMC Captain 1,5 l Marine dieselmotor + velvetkoppeling.
 050 / 41 78 68.

TE KOOP: Twee dribladsschroeven, een linksdraaiend, een rechtsdraaiend. Voor sportvissersboten. 059 / 320 169

ZOEKT TE KOOP: Lister, luchtgekoeld + koppeling, type SL3M(4).
 Tel 050 / 41 78 68.

Verzekeringsmakelaars CDV nr 13615

VANDEKERCKHOVE - SMETS

M E E R VERZEKEREN VOOR MINDER GELD

**Wij zorgen niet alleen voor
een goedkopere verzekering,
maar tevens voor
een betere dekking.**

**VRAAG ONS
EEN VRIJBLIJENDE DOORLICHTING
VAN UW VERZEKERINGSPOORTEFEUILLE**

Verzekeringsmakelaars CDV nr 13615

VANDEKERCKHOVE - SMETS

Dirk en Kris

Driftweg 13 - 8450 BREDENE

Tel.: 059 / 330 511

van hier...

REIS

Vlamingen bezoeken

Fishing 99

De non-profit organisatie SACV die zich inzet voor de veiligheid en het welzijn van de vissers organiseert een 6-daagse studiereis naar Schotland. Die reis gaat door van 1 tot 6 maart.

Op het programma staan een bezoek aan *Fishing 99* (Europa's grootste visserijbeurs, met 380 exposanten uit 18 landen, een rondleiding in het *Grimby New Fishing Auction* en een kijkje achter de schermen van het *Seafish Training Center* in Hull. Uiteraard staat er ook een historische rondrit door Edingburgh op het programma. Kostprijs (waarin begrepen overtocht en drie overnachtingen in half-pension): 20.650 frank.

Inlichtingen en inschrijven kan bij Marc Aspeslagh (tel 050/418288, fax: 050/428021) of SACV, Werfkaai 3 te 8380 Zeebrugge (tel 050/546718, fax 050/551583).

HEIST

Strandwandeling

Minder ambitieus is de wandeling die op zondag 7 februari in Heist doorgaat. Om 9 uur kan wie dat ook maar wil daar verzamelen aan het kleine witte vuurtorentje op het einde van de zeedijk te Heist. Gids Luc Van Rillaer neemt de wandelaars vervolgens op sleeptouw doorheen de baai van Heist, het eerste strandreservaat van Vlaanderen. Hij besteedt daarbij bijzondere aandacht aan strandorganismen en ook aan de vele soorten vogels die gedurende de wintermaanden in dit rijke gebied voedsel vinden. (jd)

OOSTENDE

Gouden Vis voor O 62 Dini

De Vrienden van het Oostendse Noordzeeaquarium hebben weer eens hun prijzen verdeeld onder de vissers die het aquarium meest terzijde stonden bij hernieuwen van de voorraad. De gouden vis ging ook dit jaar naar de O 62 *Dini*. Op de tweede plaats krijgen we de O 190 *Renilde* (zilveren vis), gevolgd door de bronzen trofeewinnaar, O 152 *Aran*. Eervolle vermeldingen waren er voor de O 100 *Emilie* die een zeldzame zeeraaf meebracht en de N 95 *Jonas II* die zeepaardjes wist te verschalken. (rc)

BREDENE

Maes en de strandvissers

Vlaams volksvertegenwoordiger Jacky Maes is al enige tijd in de weer om de strandvisserij van een wettelijk kader te voorzien. Niet onnodig wanneer men weet dat tussen de 700 en de 1000 kustbewoners de strandvisserij beoefenen. In het kader van zijn project organiseerde Maes een enquête onder de 39 Bredense strandvissers. Daaruit bleek dat de strandvisserij vooral door gepensioneerden beoefend wordt en dat het merendeel deze hobby (en flinke bijverdienste als we onze columnist Philippe Godfroid mogen geloven, zie p. 19) al meer dan

dertig jaar beoefent. Opvallend is ook dat het merendeel van deze vissers daarmee bijna heel het jaar in de weer is, (uitzondering vormen de zomermaanden juli en augustus). Vooral het *plat net* is daarbij bijzonder populair en meer dan de helft van de strandvissers heeft minstens honderd meter strand nodig om zijn ding te doen, aldus de bevindingen in de enquête van Maes.

HEIST

Sincfala wil Pesca

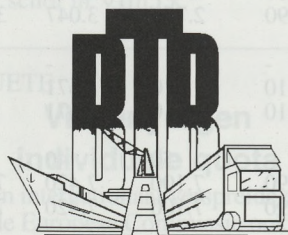
Het gemeentebestuur van Knokke-Heist heeft in extremis een subsidiedossier ingediend om mee te genieten van het luik 'visserijtoerisme' van dit Europees subsidieproject. Het geld zou gaan naar de

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS - CIWLT-

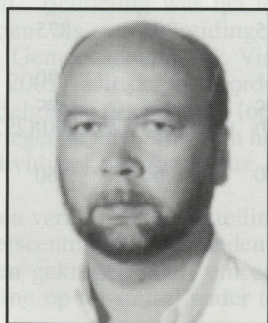
Maritiem

VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Secretaris

ZEEMANSBOND

ABVV

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE

Jules Peurquaetstraat 27

Oostende

Tel.: 059/55 60 85

Fax: 059/70 51 33

BRUGGE

Kustlaan 176

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

aanpassingswerken van het heemkundige museum Sincfala van Heist. Het dossier werd overigens op 9 november door het Pescacomité besproken en principieel goedgekeurd. In februari is het aan de Vlaamse Gemeenschap om zich uit te spreken over de cofinanciering (25%). Bij goedkeuring kan het project, goed voor tien miljoen frank, uitgevoerd worden. (jd)

Wij vernamen het overlijden van marineonderofficier op rust Ferdinand Verleye (° Oostende 17 juli 1925 en in het zeemanstehuis Godtchalck overleden op 6 januari 1999. De overledene is de vader van Daniël Verleye, Oostends gemeenteraadslid en lid van de visserijcommissie van deze stad.

Failliet

⌘ Rederij Twilight NV, Zonnebloemstraat 26, Heist, rederij ter visserij, opgericht op 10.07.91, ex-eigenaar van de O.137 Twilight (nu eigendom van Veerman rederij BVBA, zelfde adres). Failliet verklaard op bekenenis op 29 december 1998.

⌘ Import-Export Constante SA, Bouquette 15, 4802 Heusy (Verviers), groothandel in vis en visserijproducten (oprichting: 01.11.97). Failliet verklaard op 29 december 1998.

⌘ Le Chalutier CVBA, Heyvaertstraat 133-135, 1080 Sint-Jans-Molenbeek (Brussel), groothandel in vis en andere visserijproducten (opgericht 26.02.93). Failliet verklaard op 21 december 1998.

⌘ KER'MOR BVBA, Groenlandstraat 506, 8380 Zeebrugge (voorheen LA CANCALAISE BVBA, Vismijn 122, Oostende), groothandel en in- en uitvoer van vis en visserijproducten (opgericht 05.10.96). Failliet verklaard op 7 januari 1999.

GERECHTELIJK AKKOORD

⌘ E.F.C.O. NV, Riemstraat 23-31, 2000 Antwerpen, groothandel in verse en gerookte vis, schaal- & schelpdieren. Voorlopige opschorting van betaling (vonnis 14.07.98), definitieve opschorting van betaling voor één jaar, tot 11 januari 2001 (vonnis van 12.01.99).

Oostendse Handelskamer tegen woningbouw Baelskaai

De Kamer voor Handel en Nijverheid van Oostende verzet zich tegen de mogelijke bouw van woningen op de Baelskaai. In zijn toespraak tijdens de nieuwjaarsreceptie stelde voorzitter *Guy Tailleu* dat de Oosteroever een bedrijfszone is en dat ook moet blijven. Hij hekelde ook het gebrek aan overleg van het stadsbestuur. *'Wij zijn voor een herwaardering en revitalisering van de Oosteroever, maar niet ten koste van de economische bedrijvigheid. In alle studies en analyses die tot op heden over de Oosteroever zijn uitgevoerd, ontbreekt en goede becijfering van de economische betekenis van deze site'*. *Tailleu* wil dat er een einde komt aan de onzekerheid over het voortbestaan en de ontwikkelingskansen voor de bedrijven die op de Oosteroever gevestigd zijn.

Burgemeester *Jean Vandecasteele* ontkende tijdens de receptie voor de verdienstelijkste Oostendse reders en vissers dat de stad de visserijgebonden bedrijven wil verdrijven. Hij zei te willen ijveren om een betaalbare oplossing te vinden voor de op cijnsgrond gevestigde bedrijven die niet op de Oosteroever kunnen blijven als het ontwikkelingsproject doorgang vindt. *'We wachten echter op de goedkeuring van de Vlaamse overheid vooraleer we onze projecten verder ontwikkelen'*, merkte de burgemeester nog op.

SCHEEPS- EN INDUSTRIELE
ELECTRICITEIT

installatie / herstelling / onderhoud
electrische- en elektronische

schakelborden

overhaal en herwikkelen van motoren

quintiens

n.v.

Electrical Intervention Team

Kielbankstraat 6, 8380 Zeebrugge 'DAY AND NIGHT SERVICE' — TEL. (050) 54 41 72

Quota '99 vallen mee

Vangstrechten voor kabeljauw en schelvis in de Noordzee ondermaats

Hogere quota voor tong en schol zijn de meest in het oog springende gegevens voor dit jaar. Erg goed is dat omdat beide platvissoorten van vitaal belang zijn voor onze visserij. De quota zijn intussen ook al flink aangedikt door enkele ruiloperaties.

Nieuw zijn de quota voor een aantal

niet-beschermde demersale vissoorten in de Noordzee. De voorzorgsmaatregel werd in maart vorig jaar aangekondigd. Het gaat om schar, bot, tarbot, griet, tong-schar, witje, rog, vleet, zeeduivel en schartong. Deze tien vissoorten vertegenwoordigen bij benadering 17 procent van de aanvoer en 19 procent van de besom-

ming. De maatregel werd met terugwerkende kracht vanaf 1 januari vorig jaar ingevoerd, maar de quota zijn nu voor het eerst in de tabel opgenomen. De hoeveelheden zijn voldoende groot, aangezien ze in de meeste gevallen de aanvoer overtreffen, behalve voor rog en tongschar. Hoopgevend voor de toekomst is alvast dat de quota vorig jaar voldoende groot waren om het jaar uit te vissen. Niets wijst erop dat ze ook dit jaar niet zouden volstaan. Mogelijks zorgen de vangstrechten voor kabeljauw en schelvis in de Noordzee wel voor enige problemen. (gw)

De quota 1995-1999

Kabeljauw	1995	1996	1997	1998 ⁽¹⁾	1999
IIIa (Skag)	50	60	40	50	50
IIa, IV	3.870	4.160	3.720	4.460	4.270
Vb, VI, XII, XIV	40	40	40	30	35
VII, VIII, IX, X	760	890	890	890	850
VIIa	75	85	85	95	75
TOTAAL	4.795	5.235	4.775	5.525	5.280
Schelvis					
IIIa,b,c,d	30	40	20	20	20
IIa, IV	930	930	880	900	600
Vb, VI, XII, XIV	50	50	40	64	40
VII, VIII, IX, X	70	80	160	236	320
TOTAAL	1.080	1.100	1.100	1.220	980
Zwarte koolvis					
IIa, IIIa,b,c,d, IV	40	40	40	30	40
VII, VIII, IX, X	40	40	30	23	20
Vb (Faroër)	50	50	50	50	50
TOTAAL	130	130	120	103	110
Witte koolvis					
VII	440	470	530	583	530
Wijting					
IIa, IV	1.740	1.680	1.880	1.490	870
VIIa	20	25	20	15	10
VII, VIIa	240	270	260	286	240
TOTAAL	2.000	1.975	2.160	1.791	1.120
Schol					
IIIa (Skag.)	70	70	70	70	70
IIa, IV	6.580	4.820	4.560	5.160	6.070
VIIa	115	95	70	85	85
VIIId,e	1.310	1.230	1.160	930	1.210
VIIIf,g	350	270	270	270	215
VIIIf,h,j,k	80	80	80	80	80
TOTAAL	8.505	6.565	6.210	6.595	7.730
Tong					
IIa, IV	2.500	1.915	1.500	1.740	1.835
VIIa	635	500	500	445	445
VIIId	1.025	1.255	1.410	1.410	1.265
VIIe	35	25	25	25	25
VIIIf,g	685	625	560	530	600
VIIIf,h,j,k	60	60	60	66	60
VIIIa, b	80	75	65	75	65
TOTAAL	5.020	4.455	4.120	4.291	4.295
Makreel					
IIa, IIIa,b,c, d, IV	590	400	320	470	470

Sprot	1995	1996	1997	1998 ⁽¹⁾	1999
IIa, IV	1.500	1.500	1.500	1.500	1.790
VIIId,e	60	60	60	60	60
TOTAAL	1.560	1.560	1.560	1.560	1.850
Heek					
IIa, IV	30	30	30	30	30
Vb, VI, VII, XII, XIV	280	260	310	310	300
280					
VIII behalve VIIIc	10	10	10	10	10
TOTAAL	320	300	350	340	320
Zeeduivel					
IIa, IV	-	-	-	-	780
Vb, VI, XII, XIV	310	310	310	341	310
VII	1.660	2.180	2.460	2.706	2.460
TOTAAL	1.970	2.490	2.770	3.047	3.550
Schartong					
IIa, IV	-	-	-	-	10
VII	540	510	610	671	610
TOTAAL	540	510	610	671	620
Haring					
I, II	-	-	50	40	40
IVc, VIIId	9.020	7.790	7.100	7.420	7.528
TOTAAL	90.02	7.790	7.100	7.420	7.568
Roodbaars					
Vb (Faroër)	50	50	50	50	50
Langoestine					
IIa, IV	795	795	795	875	795
Horsmakreel					
IIa, IV	-	-	-	90	90
Vb, VI, VIII, XII, XIV	-	Tac	Tac	Tac	Tac
VI, VII, VIII	(293.000)	(293.000)	(293.000)	(293.000)	(293.000)
Andere soorten					
Noorse zone (bezuiden 62° NB)	-	60	60	60	60

(1) Quota '98, transfert '97 inbegrepen

Wij werden op de hoogte gebracht van het overlijden van August Vyvey, weduwnaar van Rachel Vandenberghe. Vyvey (°Eernegem, 3 november 1913) overleed te Oostende op 29 december 1998. De begrafenis greep plaats op 4 januari.

August was als schoonvader van schipper Gilbert Viaene geen onbekende in de Oostendse visserij. Aan de Oostendse vistrap was hij een veel- en graaggeziene figuur.

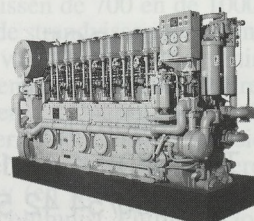
Scheepsdiesel Service

Alle dieselmotoren:
Leveren, plaatsen, revisie en herstelling
Leveren en plaatsen van keerkoppelingen, waterpompen en compressoren e.a.
Opgieten van motoren met Chockfast
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

Bureel - werkplaatsen:
Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
Tel. 050/ 54 51 78 - Fax 050/ 55 03 67

24 u / 24 u. 0477 / 47 66 82

SDS n.v.

Afgesloten ruilakkoorden 1999

DE AFGESLOTEN RUILAKKOORDEN zorgden alvast voor een toename van het tong- (+ 528 ton) en scholquotum (+ 605 ton). De tongaanwinst komt hoofdzakelijk van het ruilakkoord met Nederland waardoor onze vissers dit jaar over 483 ton tong in de Golf van Biscaje beschikken (vorig jaar 508 ton). Om de ruil te realiseren werd het grootste deel van ons (onbenut) haringquotum afgestaan.

De grootste aanvulling van het scholquotum is het resultaat van onderhandelingen met Ierland. Van Ierland alleen werd 500 ton schol bekomen, waarvan 350 ton in de Ierse Zee.

Na de tot op heden afgesloten ruilakkoorden zien onze belangrijkste quota er als volgt uit: Kabeljauw: 5.075 ton (6.564 in '98); Schelvis: 1.006 ton (1.370 in '98); Wijting: 1.287 ton (2.040 in '98); Schol: 8.335 ton (7.481 in '98); Tong: 4.823 ton (4.773 in '98).

Quotatransfer '98 naar 1999: 246 ton zeeduivel in VII; 61 ton schartong in VII; 8 ton tong in VIIa,b; 2 ton wijting in VIIa; 6 ton schelvis in Vb, VI.

De ruilen

België krijgt van Nederland: Nederland krijgt van België:

410 ton tong in VIIa, b
10 tong tong in VIIa

5.800 ton haring in IVc, VIId
40 ton haring in I, II
350 ton kabeljauw in II, IV
222 ton langoestines in II, IV

België krijgt van Ierland:

350 ton schol in VIIa
100 ton schol in Vb, VI
50 ton schol in VIIh,j,k

Ierland krijgt van België:
800 ton zeeduivel in VII

100 ton tong in VIIh,j,k
30 ton tong in Vb, VI
30 ton wijting in VIIa
150 ton wijting in VII-VIIa
10 ton wijting in VB, VI
20 ton wijting in VII-VIIa (1998)
10 ton schartong in Vb, VI
50 ton schelvis in VII
200 ton kabeljauw in VIIa
300 ton kabeljauwequivalenten

België krijgt van Spanje:

75 ton langoestines in VII
5 ton langoestines in VIIa,b
30 ton heek in VIIa,b,d,e
15 ton schartong in VIIa,b
15 ton schol in VIIa,b
100 ton zeeduivel in VIIa,b,d,e

Spanje krijgt van België:

150 ton zeeduivel in VII
10 ton kabeljauw in Vb, VI
10 ton schelvis in Vb, VI
15 ton wijting in VII-VIIa

België krijgt van Denemarken: Dk krijgt van België:

100 ton andere soorten in Noorse zone IV
160 ton schol in II, IV

50 ton kabeljauw in IIIa
20 ton schelvis in IIIa
70 ton schol in IIIa
10 ton zeeduivel in VII
10 ton zeeduivel in Vb, VI

België krijgt van Frankrijk:

100 ton schol in VIIf,g
150 ton zwarte koolvis in II, III, IV

Frankrijk krijgt van België:

400 ton haring in IVc, VIId

België krijgt van Engeland:

250 ton andere soorten in Noorse zone bezuiden 62° NB

Engeland krijgt van België:

200 ton makreel in II, III, IV
60 ton zeeduivel in VII
30 ton zeeduivel in Vb, VI

ENQUETE

Visserij tegen individuele quota

Van een internationaal verspreide enquête heeft de Europese Commissie ook aan elf Belgische visserijinstanties vragenlijsten gestuurd. Bedoeling was het terrein te verkennen als voorbereiding op het nieuwe Gemeenschappelijk Visserijbeleid na 2002. Uit de antwoorden blijkt dat de Belgische organisaties (op één na) zeggen tegen de invoering van het stelsel van individueel overdraagbare quota te zijn.

Dit is een verrassende vaststelling, nadat de Rederscentrale van haar leden het licht op groen gekregen heeft om een overschakeling op dit stelsel nader te onderzoeken.

In Europa zijn de meeste organisaties overigens tegen dit zgn. ITQ-stelsel. Maar in Spanje, Denemarken en Nederland zijn de meeste organisaties dan weer voor.

TAC TONG EN SCHOL LAGER IN 2000

Volgend jaar meer platvis vangen?

De vangstadvisen voor schol en tong vallen dit jaar hoger uit, maar het optimisme is van korte duur. De wetenschappers zijn daarbij voor het eerst uitgegaan van het voorzorgbeginsel met het oog op een duurzaam beheer van de visbestanden.

De aanbeveling stelt iets hogere tac's voor schol en tong voor en lagere voor kabeljauw, makreel en wijting. Volgens het ACFM zat het paaibestand van beide platvissoorten in de Noordzee begin dit jaar dicht bij het laagste niveau van de voorbije veertig jaar zitten. Op korte termijn wordt zowel voor tong als voor schol een groei van de volwassen stand verwacht omdat de sterke jaarklassen van 1996 in de vangst komen. De biologen vragen echter een voorzichtige benadering omdat er onzekerheid bestaat over de groeisnelheid. Vandaar de druk om de

visserij-inspanning op schol en tong op termijn te verminderen. Echter niet op korte termijn. Zowel voor schol als voor tong wordt een tijdelijke groei van het volwassen bestand van de sterke jaarklassen 1996 en 1999 verwacht.

VLAAMSE VISSERSBOND

Bogaert neemt ontslag als ondervoorzitter

Reder-schipper Luc Bogaert en zijn echtgenote Christa Vandromme hebben ontslag genomen uit de raad van bestuur van de Vlaamse Visserbond (VVB). Daarmee zijn de functies van ondervoorzitter en secretaris in de VVB niet meer bezet. Een en ander zou te maken hebben met 'samenwerkingsproblemen' op het VVB-kantoor.

De organisatie wacht overigens tot de eerstvolgende statutaire ledenvergadering om de vacante posten weer in te vullen. Bogaert en Vandromme die beiden mede het gezicht van de VVB bepalen blijven wel lid van deze jonge vereniging.

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouw
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaaftwerk
Verhuur telescopische kranen

Verheye Joël n.v.

Bureel - werkplaatsen:
Boomkorstraat 6/8 - 8380 Zeebrugge
Werfkaai 9-11 (vissershaven)
Tel. 050/ 54 45 41 - Fax 050/ 54 58 37
24 u / 24 u GSM 0477-412093

weekblad TIJDINGEN

Oostendenaar
vraag ernaar
bij uw dagbladhandelaar

Gerenoveerde O.89 Sandra herdoopt

De bemanning van de O.89: schipper Johnny Steyaert, motorist Franky Steyaert, matrozen Silvère Defoor, Patrick Desaever (niet op de foto), Bjorn Verhaeghe, Karel Vanderheyde en Luc Heyneman. (foto gw)

BEGIN AUGUSTUS viel de O.89 *Sandra* uit de visserij met zware motorpech. Zes maanden later kan het grondig gerenoveerde boomkorvaartuig opnieuw uitvaren.

De familie *Steyaert* had het de voorbije maanden bijzonder druk. Twee maanden geleden kwam de wederopbouw van de O.14 *De Zeemeeuw* van schoonzoon *Guy Anthierens* en *Arthur Coene* al klaar. Zaterdagmiddag 23 januari vond dan aan de Oostendse Baelskaai de herdoop van de O.89 plaats. De *Sandra*, genoemd naar de dochter van een van de vorige eigenaars, *Medard Vandenbroucke*, kreeg een volledige facelift. Op het casco na werd zowat alles vernieuwd. Een ingrijpende renovatie en heruitrusting van het schip die enkele tientallen miljoenen vergde. Weliswaar met financiële steun uit het Vlaams investeringsfonds voor de

visserij. Het blijft hoe dan ook een zware inspanning om de renovatie te financieren. Met de plaatsing van een nieuwe Storkmotor en -keerkoppeling, twee Valmet-hulpmotoren, een nieuwe schroef van Van Voorden (2.400 mm) in een Hodi-straalbuis, een Brusselle-winch lopen de kosten snel op. Ook de trekkabelbeveiliging van Marelec werd geïnstalleerd. Het spreekt voor zich dat de machinekamer en het visruim eveneens werden aangepast, evenals alle leidingen en heel wat instrumenten. De bemanning kan zich dan weer verheugen in een comfortabele accommodatie. Net als voor de herstelling van de O.14 werd ook hier in de mate van het mogelijke beroep gedaan op het vakmaatschap van eigen bedrijven.

Van Z.89 naar O.89

De Z.89 werd in 1982 gebouwd op de Scheepswerven De Graeve in Zeebrugge (bouwnummer 61) in opdracht van

Medard Vandenbroucke en *Bart Schitz*. De huidige Rederscentrale-voorzitter was er trouwens de eerste schipper van. De officiële overdracht en doop vond plaats op 26 juni 1982. De eerste bemanning van de Z.89 bestond naast *Bart Schitz* uit *Patrick Savels* (motorist), *Remi Carton* (stuurman) en de matrozen *Lino Vidal Garcia*, *Leon Degraeve*, *Georges Vandierendonck* en scheepsjongens *Stefaan Vanderpoorten* en *Rudy Wintein*. Het was het vierde nieuwe vaartuig in het eerste halfjaar van '82 (de andere waren de Z.300 *Veerman*, Z.39 *Zuiderzee* en Z.50 *Tijl*). De bouw van een groot vaartuig vergde in die tijd een investering van circa 50 miljoen. (gw)

Historiek eigenaars O 89

1982: BVBA Rederij Vanden Broucke, Knokke-Heist (Z.89) — 1989: verhoging vermogen ABC-motor van 1.000 tot 1.200 pk / 883 kW — 1991: nieuwe motor, Stork, 1.156 pk / 850 kW en verandering van tonmaat: bt. 233 - Nt. 69 — 1993: eigendom Alfryhofra BVBA, Oostende (O.89, (Albert Steyaert) — 1999: Rederij De Zeebries BVBA, Oostende (Johnny en Franky Steyaert)

Eerste verkoop N.34

De nieuwe reders van de N.34 *Northern Sky*, *Arnel Vanthuyne* en *Dirk Vantroyen*, verkochten de eerste vangst op woensdag 6 januari in de Nieuwpoortse vismijn. Zoals de traditie het voorschrijft verwierf de eerste koper het peterschap over het vaartuig. Vishandelaar *Romeo Rau* kocht het lot tarbot van 9 kg voor de prijs van 18.855 frank. De N.34 is de vernummerde Eurokotter Z.34 die in november 1988 in Zeebrugge in de vaart kwam voor rekening van de Rederij Sunrise BVBA (*Robert Cattoor* en zoon *Eddy*). Het vaartuig kwam in '91 in handen van de Groep *Pauwaert-Witgeers* en mede-eigenaar *Piet van Dam* uit Stellendam. Rond de jaarwisseling werd het vernummerd tot N.34 nadat *Arnel Vanthuyne* zijn N.723 *Pallierter* had verkocht. De Eurokotter wordt gevoerd door *Dirk Vantroyen*, bijgestaan door zijn broer *Luc* en *Kurt Vanoutryve*.

SMEDERIJ

Jules St. Martin

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25 23

Zetel: Schelpenlaan 12 te Bredene - Tel.: 059/ 32 17 69

Veranderingen in de Officiële Lijst van Belgische Vissersvaartuigen

OKTOBER-NOVEMBER (voor-
lopige gegevens)

Verandering van eigendom: ∅ O.187 St. Antonius, eig. BVBA St. Carolus, Vismijn 71, 8400 Oostende, tel. 059-33.14.84. ∅ O.231 St. Carolus, eig. BVBA Rederij De Viertorre, Ravelingenstraat 15, 8400 Oostende, tel. 059-32.16.94. ∅ N.36 Donia wordt Z.36 Arca, eig. BVBA Rederij Arca, Graaf Jansdijk 219, 8300 Knokke-Heist, tel. 050-60.96.00 ∅ Z.53 Van Eyck, eig. NV Irina's, Jonckheerstraat 13, 8301 Knokke-Heist, tel. 050-51.11.51

Opnieuw in de vaart, verandering tonnenmaat en nieuwe motor: ∅ O.14 De Zeemeeuw, eig. NV Rederij De Zeemeeuw, K. Janssenslaan 41/9, 8400 Oostende. Gt: 210 - Motor ABC, bj. 1998

DECEMBER (voorlopige gegevens)

Verandering van eigendom: ∅ Z.34 Northern-Sky wordt N.34 Northern-Sky. Eig. BVBA Northern-Sky, IJzerlaan 3, 8430 Middekerke, tel. 059-30.46.78

Geschrap: ∅ Z.198 Zeenimf, eig. Leendert Hakvoort, Urk (Ned). ∅ N.555 Valentino, eig.: BVBA Damco, Vaandelpad 1, 8930 Rekkem

Nieuw vaartuig: ∅ Z.198 Kees Korf, eig. Noordpas rederij NV, Visserstraat 17, 8380 Zeebrugge, tel. 050-55.27.47. Roepn.: OPHP - boomkor - L.o.a.: 36,89 m. (Imo: 33,81 m.), B.o.a.: 7,58 m. - Bt: 292 - Nt.: 87 - bouwjaar 1998, staal - motor: Caterpillar 950 pk/699 kW, bj. 1998. ∅ O.369 Attila, eig. Verleene Marnix en Alain, Duinhoevelaan 17, 8450 Bredene, tel. 059-32.57.49. Roepn.: OPOE - staande netten - L.o.a.: 12,66 m. (Imo: 12,54 m.), B.o.a.: 5,16 m., bouwjaar 1998 - polyester - Gt: 12 - Nt.: 3 - motor MAN 382 kW/519 pk, bj. 1998

Bijkomend vermogen: ∅ Z.462 Zeeparel, eig. NV Scheepswerven De Graeve, Zeegeulstraat 8380 Zeebrugge. 662 kW + 221 kW bijkomend vermogen van O.349 Wilma (verkocht in Fleetwood). ∅ Z.137 Twilight, eig. Veerman Rederij BVBA, Zonnebloemstraat 26, 8301 Knokke-Heist. 750 kW + 79 kW bijkomend vermogen van O.66 L'Ebauche (geschrap 6.12.96). ∅ Z.200 Wagram, eig. BVBA Carpe Diem, Zonnebloemstraat 26, 8301 Knokke-Heist 750 kW + 133 kW bijkomend vermogen van O.427 Marjon (geschrap). ∅ Z.554 (nog te bouwen): + 110 kW bijkomend vermogen van N.555 Valentino (geschrap)

Verandering van eigendom: ∅ Z.70 Marleen, eig. BVBA Rederij Ishtar, Kapellestraat 167, 8450 Bredene, tel. 059-33.90.33. ∅ Z.568 Venus, eig. BVBA Rederij Ishtar, Kapellestraat 167, 8450 Bredene, tel. 059-33.90.33

Verandering van eigendom en nieuwe motor: ∅ O.89 Sandra, Eig. Rederij BVBA De Zeebries, Stroombanklaan 30, 8400 Oostende. Motor: Stork-Wartsila Diesel, bj. 1998

Adreswijziging:

∅ Z.60 Blue Angel, NV Beheer Shamrock, Vismijn 71, 8400 Oostende, tel. 050-32.11.01 ∅ Z.63 Thalassa, eig. Moby Dick BVBA, De Vriërestraat 2, 8301 Knokke-Heist. ∅ Z.201 Linqunda, eig.: Verleene BVBA, Visserstraat 17, 8380 Zeebrugge, tel. 050-55.27.47

Oostendse Garnaaltrofee opnieuw voor O.101 Benny

De O.101 Benny van Gilbert Viaene heeft vorig jaar het meest garnaal aangevoerd in de Oostendse vismijn. Schipper Benny Viaene, Christian Barbaix en André Bogaert brachten 12.145 kg zeebanket aan wal, goed voor een opbrengst van 2,4 miljoen frank. De O.700 Bi-Si-Ti van Manfred Van Elslande was de tweede beste aanvoerder, gevolgd door de O.62 Dini (laureaat in '95, '96 en '97) van Luc Bogaert, de O.533 Virtus van Adolf Acken en de

O.110 Jeaninne-Margaret van Charles en Roland Verbiest. Sinds de eerste uitreiking van de Garnaaltrofee in 1972 is het de dertiende keer dat de O.101 beste garnaalvisser wordt.

In de Oostende vismijn werd vorig jaar voor 8,2 miljoen frank garnaal geveild (1 % van de totale omzet), dat is 190.000 frank minder dan in '97 en 5 miljoen frank minder dan in '96.

Met de vermindering van het aantal kustvaartuigen is ook de garnaalaanvoer in Oostende diep teruggevallen.

VAN VOORDEN-PROMAC

VAN VOORDEN GIETERIJ B.V.

Scheepsschroeven
HODI straalbuizen
Industrieel gietwerk
Machinefabriek

VAN VOORDEN REPARATIE B.V.

Schroefreparatie
Occasion schroeven
Zinkanoden
Slijtstoffen

PROMAC B.V.

Stuurmachines, Roeren
Verstelbare schroeven
Boegschroeven
Waterpompen
Scheepskranen
Koel-, vries- en scherfijsinstallaties
Waterbehandelingsinstallaties
Redding boten

**EEN VOORSPONG IN
KWALITEIT EN TECHNIEK**

VAN VOORDEN-PROMAC

Telefoon 31-(0)418-571200

Fax 31-(0)418-515790

O.430, O.154, B.65, Z.583, O.33 en Pros Vanbillemont in de prijzen

De reders, vissers, vissersvrouwen en nog veel ander volk op de familiefoto na de uitreiking van de ereschalen aan de verdienstelijkste reders en hun bemanningen. (foto gw)

Bemanning en reder van de O.33 Marbi vielen tweemaal in de prijzen. Het vaartuig van Pros Vanbillemont was voor de tweede keer op rij de beste besommer in Oostende in de categorie grote boomkorvaartuigen. De Rederij Marbi liet ook voor meer dan 50 miljoen frank vis veilen in zijn thuishaven. Dat leverde een pak vertinde herinneringsschalen op en een magnumfles champagne. Andere laureaten waren de O.430 Bimin, O.154 Wilmar, B.65 Artevelde, en de Z.583 Angelina.

DEZER DAGEN KAN Pros Vanbillemont (° Preston, 7 februari 1945) er alvast zijn 54ste verjaardag en 30 jaar in de visserij mee vieren. De Bredense reder ging als 14-jarige al in zee met zijn vader die schipper was op de O.25 Koning Albert van Henri Lambregt senior (toen reder van vijf vaartuigen). 'Mijn echte opleiding als visser kreeg ik evenwel van Marcel Cockaert op de O.204 van Henri Cloet. Ik was er twee jaar scheepsjongen en lichtmatroos.' Pros voer later op de O.232 Roger-Robert en als 22-jarige schipper voerde hij de Z.405 Kamina van Leon Desmidt en de O.303 Girl Linda van Oscar Martinsen. In 1975-76 liet hij samen met zijn laatste werkgever de O.33 Marbi bouwen (Westvlaamse Scheepswerven in Oostkamp en Scap), een vaartuig dat hij zelf voerde. In 1990 nam hij het vaartuig volledig voor zijn rekening. Intussen participeert ook zoon Pascal in de vennootschap. Ook zijn broers Etienne (tweede schipper) en Norbert (matroos) varen op de O.33.

Volgende zomer ondergaat de *Marbi* een verbouwing. Het gaat om een investering

in een nieuwe brug en een aantal daarmee verband houdende werkzaamheden.

Huldiging

Promotie Vissershaven Oostende (PVO) en het stadsbestuur huldigden voor de vijfde keer de trouwste klanten van de Oostendse vismijn. Bij de categorie kustvaartuigen was de O.430 *Bimin* van Kurt Mussche de laureaat. De O.154 *Wilmar* van Willy en Marina Lapeire besomde best bij de plankenvissers. Bij de

boomkarvaartuigen tot 300 pk was het opnieuw de B.65 *Artevelde* van schipper-reder Jozef Vandewalle die met de eer ging lopen en August Hertsens deed hetzelfde voor de Z.583 *Angelina* in de categorie tot 750 pk. Waarvoor Pros Vanbillemont van de O.33 tekende las u al. Tenslotte viel ook de eigenaar van de BL.686687 uit Boulogne, S.A.R.L. *Inter-Peche* in de prijzen en bij de handelaars die meest vis op de markt zetten kwam Roland Baillieul best uit de verf. (gw)

Besomming vismijnen met tien procent verminderd

De aanvoer van onder Belgische vlag gevangen visserijproducten is in de drie kustvismijnen vorig jaar teruggelopen tot 19.375 ton. In vergelijking met het jaar voordien betekent dit een terugval met 8 procent. Het verlies van het grootst in Oostende.

De totale besomming in de vismijnen sloot af op 2,686 miljard frank. Dat is een vermindering met tien procent. Oostende kwam uit op een vermindering van 13 procent, Zeebrugge 8 procent en Nieuwpoort 9 procent. Deze cijfers moeten als voorlopig beschouwd worden. De Dienst voor de Zeevisserij heeft nog geen officiële aanvoer- en besommingscijfers gepubliceerd.

De cijfers stemmen ook niet overeen met de som van de aanvoer- en besommingscijfers die door de verschillende vismijndirecties werden verspreid. In de vismijncijfers is ook de aanvoer van vreemde vaartuigen begrepen en de vispartijen die door handelaars via de vismijnen werden verkocht.

Nieuwpoort achteruit. Na een goed 1997 gingen de aanvoer- en besommingscijfers van Nieuwpoort er opnieuw op achteruit. De brutobesomming in de Nieuwpoortse vismijn bedroeg vorig jaar 112 miljoen frank of 11,6

miljoen minder dan het jaar voordien. Ook de aanvoer viel terug met bijna vijf procent terug tot 821 ton.

1997 werd afgesloten met een omzet van 123 miljoen frank en een aanvoer van 828 ton visserijproducten. Het was de enige Vlaamse vismijn die in '97 een hoger aanvoergewicht te verwerken kreeg. Het aanvoergewicht bedroeg vorig jaar 820.797 kilogram. Dat is 37.699 kg minder dan het jaar voordien.

Niet goed voor Oostende. Ook in de Oostendse vismijn daalde de aanvoer tegenover het jaar voordien. Dat is nu de vierde keer op rij. Hierdoor is de aanvoer sinds 1990 gehalveerd. Op 1990 na gind de aanvoer er ieder jaar een beetje op achteruit. Met 774 miljoen frank zit de omzet 13 procent lager, maar nog boven het laagterecord van 1995 (740 miljoen). Sinds 1990 is de besomming met 28% gedaald.

Zeebrugge besomt 7% minder: De grootste veiling van de kust heeft het jaar afgesloten met een totale omzet van 1,8 miljard frank. De daling tegenover het jaar voordien bedraagt 7%. Het aanvoergewicht bleef met 14.000 ton op het niveau van vorig jaar. Deze cijfers zijn gebaseerd op alle veilactiviteiten door de ZV. De omzet in Zeebrugge is voor meer dan de helft afkomstig van de tongaanvoer. De besomming is dan ook zeer beïnvloedbaar door de tongprijzen.

Z.279 Ramblers wordt nogmaals verlengd

De Z.279 Ramblers ondergaat op de werf Vooruit in Zaandam een tweede verlengingsoperatie in minder dan vijf jaar. Na de ingreep moet het zijtreiler nog eens twee meter langer te voorschijn komen. De O.279 Ramblers, gebouwd als plankenvisser in 1969 door de Oostendse scheepswerf H. Deweert, was oorspronkelijk 27,20 meter lang. In 1994 kreeg de Oostendse werf IdP de opdracht van reder Frans Bonny om het schip met vier meter te verlengen tot 31,18 m. Door onenigheid tussen de reder de scheepsbouwer lag het schip drie jaar stil. De oplevering gebeurde pas in 1997.

Z.568 Venus verkocht aan schipper Patrick Calebout

Er lopen momenteel nog onderhandelingen en geruchten over de verkoop van verschillende vissersvaartuigen waarover we evenwel geen bevestiging konden krijgen. De eigenaarswissel van de Z.568 Venus (bouwjaar 1988, 221 kW) is wel rond. BVBA Rederij Ishtar (voorheen Rederij De Zeespiegel) van Willy Versluys uit Bredene verkocht de Eurokotter aan schipper Patrick Calebout uit Lissewege.

Bouw nieuwe Z.576 vooruit op schema

De bouw van de nieuwe Z.576 Mare Nostrum voor reder Benoit Beer-

naert op de Scheepswerf De Graeve in Zeebrugge schiet goed op. De werken ondervonden geen hinder van het winterweer en lopen nu vooruit op de planning. In de komende weken wordt de brug geplaatst, gevolgd door de levering van de Stork-motor. De tewaterlating was gepland in mei maar door de voorsprong op het schema kan het tijdstip mogelijks vervroegd worden. De officiële overdracht is voorzien in juni of juli.

Na de oplevering van de nieuwe Z.576 zit de Zeebrugse scheepswerf nog niet zonder opdrachten. De Graeve heeft nog enkele bouwopdrachten in de wacht gesleept. De volgende grote treiler is alvast de nieuwe Z.186 voor de familie Crevits uit Lissewege.

HVB-INDEX ARTIKELS 1998

Onderstaande lijst bevat de titels van alle artikelen die in 1998 in HVB gepubliceerd werden. De lijst is een vervolg van soortgelijke die vanaf 1994 (artikels van 1993) jaarlijks in dit blad geplaatst worden. Geïnteresseerde lezers vinden op die manier gemakkelijk informatie terug die tussen 1993 en 1999 in HVB verschenen is.

Om het opzoeken te vergemakkelijken worden de artikelen onder een rubriek gerangschikt. Deze rubrieken zijn alfabetisch geïndexeerd. Berichten over vissersvaartuigen vind je onder de rubriek 'vloot', als je wil weten wie er zo allemaal naar HVB geschreven heeft kijk je onder de rubriek 'brieven'...

De titels worden gevolgd door twee nummers. Het eerste slaat op de editie van HVB in 1998. Omdat het blad ook in dat jaar weer twaalf keer verschenen is, gaat dat cijfer van 1 tot 12. Het tweede cijfer slaat op de bladzijde waar u, in het betreffende HVB-nummer, het artikel terugvindt.

Titel .....HVBnr ..p.

Aktiviteiten

Kalender voor vissers	12	26
Kalender	10	18
Kalender	1	29
Kalender	4	38
Kalender	6	29
Kalender	8	31

Aquacultuur

Aquacultuur en milieu	8	36
Eerste spuiakoesters Oostende	1	24
Geen subsidies oesterweek?	3	21
Viskweek in koelwater kerncentrale	8	30
Rijksstation draagt tarbot naar zee	7	10
Tarbot uitzetten in zee	6	18

Bedrijfsnieuws / Rederijen

Brandstof visserij onder zes frank	9	4
Eerste FIVA-dossiers goedgekeurd	10	30
Europese reders in Oostende	8	18
EC werpt klacht VVB	1	24
Failissementen	12	34
Faillet	1	27
Faillet	5	23
Faillet	6	35
Faillet	8	33
Faillet / Nieuw: exploitanten van vissersvaartuigen	4	36
FIVA: hoe gaat dat eigenlijk?	5	20
GMDSS: grote problemen	10	15
Is sloppingspremie voor vennootschappen een belastbare meerwaarde	3	10
Jooren wil meer visserij in huis	4	28

Kleinere vloot leidt niet tot betere resultaten	12	8
Longueville restaureert luxejacht	4	38
Bogaert betwist eenstemmigheid voorstellen nieuwe quotaregeling	10	16
Aspelslagh: 'Diepgeworteld conservatisme van onze vissers'	10	17
Met cijfers kun je alles bewijzen (de evolutie van de Belgische vloot)	12	7
Naar slechts één quotagroep	8	6
Nieuwe motor O 89 Sandra	12	27
Nieuwe Pescavoorstellen	10	14
Noord-Ierse visserijsector verkent terrein	3	35
Oostende wil nijverheidszone ombouwen tot woonzone / Bedrijven willen niet weg van Baelskaai	11	34
Strijd om de vislicenties	12	19
Toelage provincie West-Vlaanderen bij renovatie vissersvaartuigen	6	13
Verenigde Europese Visserijcoöperaties internationaliseren verder	12	28
Verenigingsvergadering bevestigt breuk met kustvissers	4	11
Viaene: 'Visserijsector zal verdere vlootafbouw niet overleven	11	9
Vijftewintig Nederl. schippers	9	31
Visbedrijven in top 30.000 (ook rederijen)	3	30
Vlaamse Vissersbond blijft tegen groepvorming: 'Reders die met pk's sjoemelen willen quota naar zich toetrekken'	11	18
Werkhuizen Joël Verheye overgenomen door SDS	5	35

Beeldende kunsten

Maritieme amateurkunst	2	29
------------------------	---	----

Brieven

Aan het seafront (Kindermans) / Nederlandse Scheldevisseren schrijven open brief naar Belgische minister / Oproep aan alle vissersvrouwen (De Bruyne)	12	14
Amandine (De Bruin)	8	10
Amandine op kerkplein (de Bruin)	9	10
Anders bekeken (Bolle)	8	11
Belgische vloot nog te groot? (Hertsens)	8	10
Brieven na de havenblokkade: Onderhandelingen (Spegelare) / Verbazing (Bogaert) / Schouderklopje (de Bruin)	5	18
Dat men de visserij eerst aantrekkelijk maakt	3	19
Dini's mening	8	11
En HVB publiceert dat (Godfroid) / Antwoord aan Godfroid	5	15
Het poldermodel van de Bruin	10	9
HVB als uitlaatklep (Delhasse)	8	9
HVB is goed (Hertsens)	8	10
Schipper Godfroid knalt terug (Godfroid) / Antwoord: de beste redacteurs staan op zee	6	15
Stad Oostende: aanslag op zee (De Boever)	9	9
Stappen (De Blauwe)	8	8
Veel geld, weinig visie (De Bruin)	8	7
Veel vismijn weinig schepen (Mussche) / Met slaande deuren (Pots) / Zes keer (Spegelaere)	7	25
Verhandeling (Willeman) — Na de vis, de schelpen (de Bruin)	1	13
Vissers aller havens verenigt u (Victor) / Op zoek naar de briefschrijvende visser die onbekend wenst te blijven	4	20
Weg Schiltz, weg Barbaix (Deman)	6	14

Columns

De Laatste Vuurtorenwachter (DLV)	1	22
DLV	10	21
DLV	11	21
DLV	12	21
DLV	2	22
DLV	3	22
DLV	5	24
DLV	6	24
DLV	7	27
DLV	8	21

DLV	9	..21
Tussen schip en kaai	10	..13
Tussen schip en kaai	11	..13
Tussen schip en kaai	12	..13
Tussen schip en kaai	9	..15
Van schepen... ..	10	..27
Van schepen... ..	12	..29
Van schepen... ..	2	..26
Van schepen... ..	7	..18
Verhalen van een reder die onbekend wenst te blijven	2	..29
Verhalen van een reder die onbekend wenst te blijven	3	..29

Culinair

gelauwerd visrecept	6	..29
Nieuwe reeks visfolders	8	..30
Restauranttong iets goedkoper	9	..33
Skrei, superkabeljauw uit Noorwegen3	34	..34
Vis eten vermindert kans op dementie2	28	..28

Cultuur

Documentaire Oostendse vissers-gemeenschap	3	..36
Scheepsramp als spektakel: De Titanic kan niet stuk!	7	..13
Woordenboek vissersdialecten	7	..26

Ecologie & Milieu

Bogaert haalt zeldzame schildpad binnen ..	10	..22
Gifgasstrort Heist blijft onaangeroerd9 ..	32	..32
Gratis nieuwsbrief	9	..22
Greenpeace over industriële visserij .6 ..	13	..13
Grote vissersvloten bedreigen alle zeeën .10	23	..10
Kokkelvisserij in Waddenzee brengt Nederland voor rechter	1	..29
Overbevissing van de kustwateren: waarom het probleem niet opgelost wordt ..	4	..16
Minder zware metalen in zee	11	..29
Nauwelijks zware metalen in strandschelpen	3	..21
Onderzoek mogelijkheden strandschelpen-visserij	4	..23
'Paardemarkt' gevaarlijker dan toegegeven wordt?	5	..34
Science: leg visserij verder a banden 4 ..	38	..38

Economie (algemeen)

Belgische Exclusieve Economische Zone van 2.000 km2 in Noordzee	2	..27
Internettend de armoede tegemoet? .8 ..	17	..17

Editorialen/standpunten/commentaren

9 maart 1998	4	..3
Cynisme	9	..3
De ongeschreven wet	2	..3
De visserij is als een olifant	7	..3
Elastiek	10	..3
Neen Eric!	11	..3
Nu breekt mijn klomp!	3	..3
Ontregelen	8	..3
Ouderschap als folklore	12	..3
Struisvogelpolitiek	6	..3
Visserlatijn	5	..3
We zullen doorgaan	1	..3

EG-visserijpolitiek

161 controles op zee, 302 vanuit de lucht en 102 in de vismijnen	4	..35
350 vragenlijsten	9	..22
EC komt uw mening vragen	12	..16
EC verwerpt klacht Vlaamse Vissersbond ..	1	..24
EU verscherpt visserijcontrole	6	..29
Vlaamse visserijprojecten krijgen Europese steun	11	..20

Essays

De lusten van Bill Clinton, de Vlaamse vissersvloot, het beleid van Tobback en over het verband daartussen	11	..15
Gezond wantrouwen	7	..31

Folklore

Koksijde: 50 jaar IJslanvaarders / Heist: Bontje Storm in Sincfala / Blankenberge: week van de visserij	11	..23
Oostends garnaalbal	3	..23
Visserslied leeft in Heist	9	..27
Vooraleer we de brug opendraaiden...' (over de geplogendheden rond de sluis in Oostende)	9	..16
Waarom oude mensen zolang leven (over eetgewoontes in de visserij)	2	..13
Woordenboek vissersdialecten	7	..26
Zeewijding en botenparade worden gesplitst (Oostende)	6	..35

Geschiedenis

Jaarboek ter Cuere over de visserij ..	8	..18
Walvisvangst in onze contreien	5	..13

Godsdienst

Jaarlijkse vissersmis in Heist	3	..23
Zeewijding en botenparade worden gesplitst (Oostende)	6	..35

Internationaal

Diverse	12	..29
Diverse	8	..36
Diverse	9	..23
Diverse berichtjes	1	..23
Diverse berichtjes	2	..28
Franse vloot heeft 155 vaartuigen weggesa- neerd (en diverse andere berichten) 10 ..	24	..24
Noord-Ierse visserijsector verkent terrein ..	3	..35

Interviews

Carine Verleene - Ulin: de enige echte Vlaamse visserin	12	..30
Charles Bassens: 'De visserij, dat was mijn leven'	6	..30
Fernand Verleene: 'Nooit zo gelukkig als nu' ..	10	..5
Franky De Vriendt: 'Als een visser zonder werk valt, wordt het opeens wel heel erg stil'	9	..6
Godfroid: 'Van de visserij kende ik totaal niets'	8	..12
Henri Laplasse kan het varen niet laten ..	1	..14
Ivan Victor: Sociaal statuut vissers ..	5	..4
Jan Vandamme bouwde walvissloop ..	5	..11
Marc Bruyer: 'Oostendse vismijn klaar voor volgende eeuw'	11	..26
Patrick Van Hooimissen: 'Strandvisserij moet blijven'	11	..8
Richard Quaegebeur (I)	3	..13
Richard Quaegebeur (II): 'Ik heb ze gekend, de Oostendse visvrouwen ..	4	..25
Roger Pereman Vantorre, de garnaalkoning van Zeebrugge	9	..28
't Calcoentje en de visserij	7	..19

Literatuur & boeken

Diverse boekbesprekingen	4	..31
Diverse boekbesprekingen	1	..18
Diverse boekbesprekingen	10	..25
Diverse boekbesprekingen	12	..22
Diverse boekbesprekingen	2	..18
Diverse boekbesprekingen	3	..18
Diverse boekbesprekingen	5	..28
Diverse boekbesprekingen	6	..23
Diverse boekbesprekingen	7	..28

Diverse boekbesprekingen	8	..22
Diverse boekbesprekingen	9	..14
Museumschepen België/Nederland ..	10	..31
Week van de Zee brengt toneel van Vandekerckhove	3	..17

Maritiem patrimonium

Amandine museumschip in 2000 ..	8	..32
Overdekt herstellingsdok Oostende? / Subsidies vr Scutewerf Blankenberge? ..	6	..13
Planken plooiën op Scutewerf	6	..38
Rederscentrale op schattenjacht? ..	6	..19
Tien miljoen extra voor Amandine ..	9	..22
Werklozen restaureren Itste ijslander ..	7	..8

Nederland

300 ton Nederlandse Golf tong	3	..11
80% schol in Nederland verwerkt ..	5	..27
GB legt NL'se quotahoppers aan banden / stakende garnaalvissers / Colijnsplaat in België en omgekeerd	9	..19
Karel Pinxten en de kustvissers: Belgisch-NLse overlegcommissie opgericht ..	6	..20
Kokkelvisserij in Waddenzee brengt Nederland voor rechter	1	..29
Niet alle NLse afslagen beter af	2	..34
Nieuwe visserijminister Nederland ..	8	..33
Nieuwe UK 224 als alternatief voor de boomkorvisserij	8	..29
NL vist zelf rest Golfquotum op ..	9	..32
NL wijst regeling driemijlszone af ..	5	..35
Meer vis voor Nederland	1	..28
Z 554 Nadia in NLse handen	9	..12
Sector twijfelt aan cijfers	4	..29
Visserij achteruit in 1997	9	..22

Onderwijs

Aantal certificaten scheepsleerjongens op historisch dieptepunt	8	..23
Examendata bekend	6	..28
Getuigschriften inruilen	8	..30
John Bauwensschool in erfpacht naar de provincie	7	..12
Nautisch centrum moderniseert ..	2	..17
Oostendse visserijschool krijgt andere bestemming	8	..24
Schooluitslagen visserijonderwijs ..	8	..23

Onderzoeksraad Zeevaart

Het zinken van de O 66 Ebauche ..	12	..17
Uitspraken	1	..25
Uitspraken	10	..25
Uitspraken	2	..17
Uitspraken	3	..28
Uitspraken	4	..27
Uitspraken	5	..29
Uitspraken	7	..29

Overlijdens/Nekrologie

Adronie Laplasse / Joannes Desaeuer / Bram Verburg	3	..33
André Viaene	8	..24
Eric Dumon / Pieter Van Gheluwe ..	2	..17
Frans Provoost / Jules Gepts / Arthur Lauwereyns / Jan Major	4	..38
In memoriam Jozef Vantorre	3	..29
Jean Levecke / Maurice Rouzee ..	12	..34
Jim Van Eecke / Philogone Pauwaert ..	21	..21
Marcel Laplasse	11	..11
Marie-Jeanne Storme	5	..23
Negentig vissers lieten voorbije jaren leven bij schipbreuk	11	..6
Omer Lambrecht / Arthur Vanhille / Roger Anthierens / Esther Deckmijn / Frans Vandierendonck	6	..33
't Janie Declerck / Albert Pauwaert ..	7	..11
Verlies N 52 Sea Hunter kost vier vissers het leven	11	..4

Pers

65 jaar Het Visserijblad . . . . .1 . . .4
 De visroute op Internet . . . . .10 . .19
 Gezond wantrouwen . . . . .7 . .31
 HVB-catalogus van artikels 1997 . .1 . .36
 Marketing in de tijd dat zo 'n woord nog niet bestond — Onder commerçanten (over HVB-stichter Pros Vandenberghe) . .1 . .7
 Onder redacteurs (Herman Moerman over zijn tijd bij HVB) . . . . .1 . . .9
 Ontregelen . . . . .8 . . .3
 Oostendse haven op Internet . . . . .3 . .20
 Science: leg visserij verder a banden 4 . .38
 Schipper Godfroid vervoegt HVB . .8 . .14
 Wegwijs in de visserij . . . . .3 . .20

Personalia

André en Nora Baert op rust . . . . .2 . .12
 Emma Bonino, wie is zij eigenlijk? 10 . .10
 Becaus leidt Seafront . . . . .1 . .24
 Geert Deman in directie LVZ . . . . .5 . .22
 Herdenking Franky Vandecasteele 10 . .22
 Eric Maas (Morubel) voorzitter European Shrimp Processors . . . . .5 . .36
 Marketing in de tijd dat zo 'n woord nog niet bestond — Onder commerçanten (over HVB-stichter Pros Vandenberghe) . .1 . .7
 Onder redacteurs (Herman Moerman over zijn tijd bij HVB) . . . . .1 . . .9
 Nieuwe havenkapitein Zeebrugge .12 . .34
 Nieuwe voorzitter APZI . . . . .6 . .39
 Nieuwe directeur Seafront . . . . .2 . .17
 Nieuwe voorz. Oost. havengem. . . . .8 . .30
 Praktijkleeraar Germonpré op rust . .8 . .24
 RC: nieuwe stafmedewerker . . . . .12 . .18
 Robert Cattoor vijftig jaar getrouwd 10 . .22
 Seaking: gewonde van boord Z 122 9 . .12
 Verdienstelijke reders in Nieuwpoort 6 . .35
 Versluys naar Australië / Schiltz voorzitter internationale werkgroep . . . . .11 . .14

Politiek

Aglalev voor schelpdiervisserij . .10 . .22
 Drijfnetvisserij op tonijn verboden .7 . .7
 Economische band thuisland . . . . .11 . .33
 Karel Pinxten en de kustvissers: Belgisch-NLse overlegcomm. opgericht . . . . .6 . .20
 Neen Eric! . . . . .11 . . .3
 Maes pleit voor 'Vlaamse' visserij .12 . .34
 Marine mag tweedehandsvaartuig voor visserijwacht aankopen . . . . .8 . .33
 Nieuwe visserijminister Nederland .8 . .33
 Pinxten: meer Europese controle . .11 . .18
 Pinxten tegen quotahopping . . . . .6 . .21
 Pinxten: boeien bij warrelnetten . .1 . .29
 Provincie vraagt bescherming Vlaamse kustvissers . . . . .4 . .35
 Van Rompuy versus Pinxten . . . . .11 . .32
 VLD bezoekt Zeebrugse visserij . .3 . .23
 Wetsvoorstel vrijstelling belastingen beëindigingspremies . . . . .4 . .36

Quota

300 ton Nederlandse Golftong . . . . .3 . .11
 '98: iets meer tong en kabeljauw, wat minder schol . . . . .1 . .26
 Beperkingen . . . . .12 . .17
 Individuele quota in zicht . . . . .8 . .4
 Golf van Biscaje twee perioden open / Skagerrak blijft gesloten / Vaartdagenregeling . . . . .2 . .35
 Kabeljauwquotum: te snel opgevist .7 . .5
 Makreelquotum uit Noordzee / beperking tong in Ierse Zee . . . . .8 . .33
 Meer vis voor Nederland . . . . .1 . .28
 Naar slechts één quotagroep . . . . .8 . .6

Nieuwe regeling in de maak . . . . .3 . .28
 Quotabeperkingen . . . . .11 . .25
 RC wil toch groepbeheer quota . . .6 . .21
 Tien niet-beschermde soorten in Noordzee ook geciteerd . . . . .4 . .39
 Vlaamse Vissersbond blijft tegen groepvorming: 'Reders die met pk's sjoemelen willen quota naar zich toetrekken' . . . . .11 . .18
 Volgend jaar meer platvis vangen? .12 . .25

Reportages & reisverslagen

De Belgische visserij in Europa . . .6 . .4
 Een zeeman in de bergen . . . . .9 . .24
 Fotoreportage havenblokkade . . . . .4 . .4
 Franse piraten op Vlaamse banken .3 . .8
 Individuele quota in zicht . . . . .8 . .4
 Spanje zendt zijn vissers uit . . . . .2 . .4
 St.-Kilda (I) . . . . .2 . .30
 St.-Kilda (II) . . . . .3 . .24
 St.-Kilda revisited . . . . .4 . .29

Scheepsbouw & -werven

11-juni op de B 518 Drakkar . . . . .8 . .25
 Damen Shipyards koopt Polyship .11 . .27
 Failliet: APS-scheepswerf kende bijzonder kort bestaan . . . . .8 . .18
 Het scheepsbouwcontract . . . . .9 . .11
 Longueville restaureert luxejacht . .4 . .38
 Nieuwe O 369 wordt warrelnetvisser 9 . .26
 Tegen eind volgend jaar vijf nieuwe grote boomkorvaartuigen in bedrijf . . . . .8 . .31
 Uitgebrande O 14 De Zeemeeuw opnieuw in optima forma . . . . .12 . .5
 Zes nieuwe vaartuigen in de steigers 11 . .14

Scheepsmotoren en -techniek

Nieuwe motor voor O 89 Sandra .10 . .30
 Walvisstaart vervangt schroef . . .12 . .26

Scheepvaart

De bodemloze put van Eurotunnel .8 . .19
 Kwaai loodsen . . . . .12 . .34
 Longueville restaureert luxejacht . .4 . .38
 Nieuwe toeristenboot voor Seastar .3 . .10

Sociaal

Gemeenschap handelen kustvissers .4 . .12
 Debat over werkgelegenheid in Zeebrugse haven . . . . .1 . .20
 Geen Europese werktijdenregeling in de visserij . . . . .2 . .17
 Kwaai loodsen . . . . .12 . .34
 Negentig vissers lieten voorbij jaren leven bij schipbreuk . . . . .11 . .6
 Ouderschap als folklore . . . . .12 . .3
 Sociaal statuut zeevisser . . . . .5 . .4
 Visserij blijft gevaarlijkste beroep ter wereld . . . . .3 . .4
 Vijftienvintig Nederl. schippers . . .9 . .31
 Werklozen restaureren lste ijslander 7 . .8
 Zeebrugse Lions in de vismijn . . . . .2 . .20

Streeknieuws

Visserijfeesten Breskens . . . . .8 . .30
 VLD bezoekt Zeebrugse visserij . .3 . .23
 Walvisvloepenreeks . . . . .8 . .18

Taal/Dialekt

Woordenboek vissersdialekten . . . . .7 . .26

Toerisme

Becaus leidt Seafront . . . . .1 . .24
 Bezoek aan Seafront . . . . .2 . .16
 Gidsen : Cursus industriële archeologie / Visserijwandelingen . . . . .10 . .31
 Luxecruiser Oriana in Zeebrugge . .6 . .39
 Nieuwe directeur Seafront . . . . .2 . .17
 Nieuwe toeristenboot voor Seastar .3 . .10
 Sincfala opnieuw open . . . . .3 . .23

Visserijtoerisme in Nieuwpoort . . .6 . .18
 Visserijtoerisme in Blankenberge . .6 . .13
 Zeewijding en botenparade worden gesplitst (Oostende) . . . . .6 . .35
 Z 582 Assanat toeristisch vaartuig? .5 . .23

Varia

Gewezen Z 35 wordt winkel . . . . .3 . .9

Verenigingen, organisaties, bijeenkomsten

20 miljoen voor vispromotie . . . . .2 . .35
 Belg. reders congresseerden Oostende 11 .31
 Commissie zeevisserij blikt terug en naar de toekomst . . . . .9 . .31
 Congres Rederscentrale . . . . .10 . .14
 Eerste verkoop B 518 brengt 30.000 op voor Lionsclub . . . . .8 . .26
 Europese Commissie verwerpt klacht Vlaamse Vissersbond . . . . .1 . .24
 Gouden vis voor O 62 . . . . .3 . .33
 Ines Vanstenkiste verslaat garnaalpelkampioenen . . . . .10 . .31
 Koksijde: 50 jaar IJslandvaarders / Heist: Bontje Storm in Sincfala / Blankenberge: week van de visserij . . . . .11 . .23
 Oostende: 3de vissersfeest in mineur 11 . .22
 Reacties RC op havenblokkade . . .5 . .21
 6de European Seafood Exposition .3 . .23
 Schelpenverzamelingen . . . . .7 . .26
 Verzoeningsvergadering bevestigt breuk kustvissers . . . . .4 . .11
 Vlaamse Vissersbond blijft tegen groepvorming: 'Reders die met pk's sjoemelen willen quota naar zich toetrekken' . . . . .11 . .18
 Waakzame hondenwachtprijzen . .10 . .22
 Zeebrugse Lions in de vismijn . . . . .2 . .20

Verhalen (fictie)

De Slag der Sporen van Hormonen in het Vlees (I) . . . . .9 . .34
 De slag... (II) . . . . .10 . .35
 De slag... (III) . . . . .11 . .35
 De slag... (IV) . . . . .12 . .35
 Ik wist niet dat gij nog leefde (kerstverhaal) . . . . .1 . .31

Vis en schelpdieren

500 reuzenhaaien vr de Britse kust .6 . .29
 Eerste maatjes . . . . .6 . .37
 Bogaert haalt zeldzame schildpad binnen . . . . .10 . .22
 Groenlandse haai in Zeebrugge? . .5 . .33
 Nieuwe mosselen (diverse berichten) 7 . .12
 Schol vis van het jaar . . . . .5 . .25
 Vijf voshaaie in Oostendse vismijn 11 . .11
 Witsluitdolfijnen voor de kust . . .11 . .28
 Zeeraaf in Noordzeeaquarium . . . . .9 . .33

Vistechnieken

Carine wordt warrelnetvisser: maar wat is dat eigenlijk? . . . . .12 . .33
 Drijfnetvisserij op tonijn verboden .7 . .7
 Electrisch vissen verder onderzocht 10 . .15
 Electro- of prikvisserij: stuurgroep vergadert 4 28
 IJslandse jigger demonstreert in Blankenberge . . . . .4 . .36
 Nieuwe UK 224 als alternatief voor de boomkorvisserij . . . . .8 . .29
 Nieuwe O 369 wordt warrelnetvisser 9 . .26
 Plaats voor vier schelpenvissers . . .6 . .21
 Schelpdiervisserij in Groot-Brittannië 4 . .29
 Start inktvisproject O 51 en Z 27 . .9 . .32
 Visserij strandschelpen gecontesteerd 11 .14
 Z 27/O 51 vertrokken inktvisvisserij 12 . .19

Visveilingen

Aandeel tong daalt naar 54% . . . . .5 . .33

Aanvoer/besomming eerste trimester 6 .35
 Aanvoer/besomming per haven . . .2 .10
 Aanvoer/besomming per haven . . .5 .33
 Besomming Zeebrugge 200 miljoen frank
 hoger / Omzet Nieuwpoortse vismijn in stij-
 gende lijn . . . . .2 .10
 Binnenl. aanv. onder de 20.000 ton .2 .9
 Ereplaketten en kwaliteitswimpels voor
 trouwe aanvoerders in Oostende . .2 .11
 Garnaal goedkoop . . . . .6 .35
 Kabeljauw ligt goed in de markt / garnalen /
 tong . . . . .10 .32

Niet alle Nederlandse afslagen beter af . . . .
 . . . . .2 .34
 Oostende in overeenstemming veilen met
 Zeebrugge? . . . . .5 .33
 Oostendse vismijn: 50 miljoen minder
 omzet . . . . .10 .29
 Oostendse vismijn wordt opgedeeld in com-
 partimenten . . . . .2 .12
 OVA sluit voor het eerst concessieover-
 eenkomst af met stad Oostende .10 .28
 Overzicht januari - juni Oostende verliest
 aan Zeebrugge en Nieuwpoort . . . .8 .34
 Prijs speelt garnaalvissers parten . .1 .27
 Samenwerking tussen de vismijnen: infor-
 matiesnelweg geblokkeerd door vele kro-
 nkelwegen . . . . .12 .10
 Tongaanvoer januari met tweederden ver-
 minderd . . . . .3 .31
 Topbesomming van 64 miljoen . . .3 .11
 Verdienstelijke reders in Nieuwpoort 6 .35
 Vijf voshaaieren in Oostendse vismijn 11 .11
 Visaanvoer Belgische vloot 30% lager dan
 in '90 . . . . .2 .8
 Vlaamse visveilingen willen koetransporten
 optimaliseren . . . . .10 .14
 Vlissingen naar record . . . . .1 .28
 ZV-veiling start met intranet . . . . .3 .11
 Zwakste oktobermaand ooit . . . . .12 .25
 80% schol in Nederland verwerkt .5 .27

Visverwerkende nijverheid

Eric Maas (Morubel) voorzitter European
 Shrimp Processors . . . . .5 .36
 Goudschelp laat Van den Abeele over aan
 Seagull . . . . .5 .36
 Kennemerland sluit Christiaens .10 .18
 Morubel en La Couronne nog steeds te koop
 . . . . .11 .12
 Overname Pieters stap naar beurs .1 .30
 Pieters Groep vijftienveertig jaar jong 11 .22
 Seaborn participeert in Normandisch bedrijf
 . . . . .11 .12
 Van den Abeele failliet - Goudschelp neemt
 over . . . . .4 .39
 Visverwerkende bedrijven in Top 5000 . .2
 23
 Zakenman koopt visrokerij Alloo .1 .30

Vloot

11-juni op de B 518 Drakkar . . . . .8 .25
 34 vaartuigen naar Golf . . . . .6 .38
 Al vier verschillende aanvragen voor het
 bouwen van experimentele vissersvaartuigen
 6 12
 B 518 Drakkar te water . . . . .6 .26
 B. 518 Drakkar technisch . . . . .8 .27
 Bemanning O 369 Koningin der Engelen
 lijdt schipbreuk . . . . .3 .6
 De Blankenbergse vloot . . . . .8 .28
 Experimentele vissortermachine op Z 121
 Deborah . . . . .6 .22
 Gewezen Z 35 wordt winkel . . . . .3 .9
 Kleinere vloot leidt niet tot betere resultaten

. . . . .12 .8
 Kustvaartuigen en eurokotters . . . .4 .33
 N 36 Donia verkocht aan familie De Rudder
 . . . . .11 .19
 N 52 Sea Hunter niet aangevaren .12 .27
 Nieuwe O 369 wordt warrelnetvisser 9 .26
 Nog even wachten op berging N 12 .1 .27
 O 14 komt terug naar Oostende en wordt
 heruitergerust . . . . .3 .5
 O 14/O 369/Z 576/O 152/Z 501 . . . .3 .4
 O 82 aangevaren . . . . .2 .21
 Schipbreukelingen Z 576 Ostara dobberen
 uren rond . . . . .3 .5
 Start inktvisproject O 51 en Z 27 . .9 .32
 Steyaert en Anthierens geloven nog in de
 visserij. O 14 wordt als nieuw . . . .7 .11
 Subsidieaanvraag prototype vissersvaartuig .
 . . . . .3 .28
 Tegen eind volgend jaar vijf nieuwe grote
 boomkorvaartuigen in bedrijf . . . .8 .31
 Uitgerande O 14 De Zeemeeuw opnieuw
 in optima forma . . . . .12 .5
 Van De Kottens II tot Sea Hunter .11 .6
 Veranderingen in de officiële lijst . .6 .32
 Veranderingen . . . . .4 .34
 Veranderingen . . . . .9 .13
 Veranderingen . . . . .11 .19
 Visaanvoer Belgische vloot 30% lager dan
 in '90 . . . . .2 .8
 Vlaamse Vissersbond blijft tegen groepvor-
 ming: 'Reders die met pk's sjoemelen willen
 quota naar zich toetrekken' . . . .11 .18
 Vloot in 1998: Nog 144 vaartuigen .4 .32
 Vissersvloot geanalyseerd . . . . .9 .27
 Z 582 Assanat toeristisch vaartuig? .5 .23
 Z 27/O 51 vertrokken inktvisvisserij 12 .19
 Z 198 Kees Korf / B 518 Drakkar / Eerste
 verkoop N 501 Asterias . . . . .5 .32

Z 34 wrdt N 34 / N 563 vrt opnieuw 11 .12
 Z 403 Stern als Z 582 Assanat / O 333 / N 3
 / Z 46 / Z 96 en Z 596 / Z 474 wordt Z 4 / O
 431 . . . . .6 .33
 Z 501 werd N 501 / O 14 . . . . .4 .32
 Z 506 Noordpool naar Sierra Leone 3 .10
 Z 554 Nadia in NLse handen . . . . .9 .12
 Z 56 Orka . . . . .7 .11
 Z 98 Op hoop van zegen herdoopt in
 Zeebrugge . . . . .6 .36
 Z 98 verkocht, N 3 uit de vaart . . . .3 .9
 Zes nieuwe vaartuigen in de steigers 11 .14

Watersport

Walvissloep te water in Blnkenbrge .6 .38
 Walvissloepenreeks . . . . .8 .18

Wetenschap

Electrisch vissen verder onderzocht 10 .15
 Science: leg visserij verder a banden 4 .38
 Maritieme wetenschappen . . . . .10 .31
 Minder zware metalen in zee . . . . .11 .29
 Nauwelijks zware metalen in strandschelpen
 . . . . .3 .21
 Onderzoek mogelijkheden strandschelpen-
 visserij . . . . .4 .23
 Structurele bijstand visserij, een evaluatie .4
 23
 Vis eten vermindert kans op dementie 2 .28
 Vissersvloot geanalyseerd . . . . .9 .27
 Wetenschappers willen ook tong in zee
 uitzetten . . . . .10 .15
 Woordenboek vissersdialecten . . . .7 .26

Zeemacht

Marine mag tweedehandsvaartuig voor vis-
 serijwacht aankopen . . . . .8 .33

Vooruitdenken is klaar zijn
 om te betalen in Euro

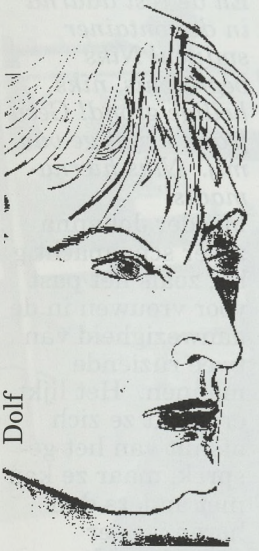
Wij geven de toekomst alle kansen

De Slag der Sporen van Hormonen in het Vlees

Wat voorafging: We hebben het milieu rond het slachthuis leren kennen en enkele personages: schipper Robbe, de vleeskeurder Jaak, textielhandelaar De Coninck, Jan, Dolf, de zoon van Robbe... en het meisje dat drie hoog, boven café 't Slot haar eerste klant ontvangen heeft.

ZO BREEDSPRAKERIG ALS schipper Robbe in de Slachthuisstraat is, zo stilzwijgend is hij thuis. Daar moet hij niets meer hebben, niets meer weten, niets meer horen. Zijn monologen over de ijslandvisserij houdt hij sinds enkele jaren alleen nog maar in de kroegen rond het slachthuis. Thuis heeft hij alle verbale communicatie opgegeven. Spreekt daar alleen nog maar in zinnen van twee woorden; twee dezelfde woorden. Gauw, gauw. Dat betekent niet dat ten huize van de schipper een vredige stilte heerst. Robbe laat zijn

Dolf

mening op andere manieren blijken... Moet niets van boeken hebben, niets van televisie, niets van moeders en niets van kinderen. Niets van kranten. Niets van niemand en niets van niets. En waar hij niet van moet hebben, dat gooit hij op straat. De man koelt zijn woede op alles wat hij in en rond het huis tegenkomt. De jongste jaren loopt het gezinsleven volgens een vast stramien dat het ritme van de kustvisserij volgt. Het bootje *De Laatste Klauwaert* komt 's morgens in de haven na een nachtvisserij op de kustvisgronden, Matroos oom Willem fietst na de markt naar huis en Robbe bezoekt uitvoerig de

kroegen. Tegen de tijd dat hij uiteindelijk zijn bed opzoekt, hebben Johanna en Dolf zich veiligheidshalve uit de voeten gemaakt. Dolf heeft Machteld wel honderd keer het huiselijke verhaal van zijn kinderjaren verteld, een trieste soap die tot vandaag voortduurt, een verhaal dat zij al lang evengoed kent als hij, maar waarvan het vertellen een rituele betekenis gekregen heeft. *(Hij Komt thuis. Ik herinner het me allemaal... Was nog klein... Dondert meteen alle boeken de straat op. Heiligenlevens eerst: Sint Agatha, Sint Bertha... En vervolgens mijn moeder... en tenslotte ik. Alles buiten. Een gezicht dat getekend is door de drank... hoekige, ongecontroleerde gebaren... handen als koochoppen... Hij wil maar één ding. Zo vlug mogelijk weer weg. Het zegat in... Naar IJsland. De jacht op kabeljauw. Achttien dagen. En daarna de kroeg in. Twee, drie dagen. Vis, geld, drank, gebral over kabeljauw die zich niet meer laat zien... oorlogsverhalen over de IJslandse kustwacht... en twee taxi's.)*

IJsland mag dan inmiddels tot de Vlaamse visserijgeschiedenis behoren, sommige oude gewoontes heeft Robbe in ere gehouden. Vroeger kwam hij alleen maar thuis om er de boel aan stukken te slaan en vandaag doet hij dat nog. *(Zodra hij voet aan wal zet zijn we weg, mijn moeder en ik... De paster moet maar zolang op zijn tanden bijten tussen de wijnflessen, of in de boomgaard, terwijl de kweeperen in het zachte gras vallen.)* De

VI

monologen genezen de jongen van een ziekte die kindertijd heet. Machteld is zijn klankbord, het luisterend oor; de lotgenote die hem tussen de klippen van de waanzin gidst.

Oom Willems huisje staat aan de rand van de nieuwbouwwijk. Beschaafde armoede. Omdat de bewoners van die wijk de riem hard toesnoeren om hun woningen afbetaald te krijgen, spreken de vissers over *De Confituurwijk*. Willems huisje werd daar al lang geleden gebouwd, toen tante nog leefde, toen de confituurwijk nog gewoon *Het Stort* heette.

Die tante, Machtelds moeder, is er niet meer bij. Heeft zich lang geleden, kort voor Dolfs geboorte, verhangen. Willem weet waarom dat ze het gedaan heeft. Machteld niet. Haar moeder is in het koude huisje taboe verklaard. Die vrouw

Machteld

wordt in het vissersgezin niet meer vernoemd. Zij is de persoon in de familie die geen naam meer heeft. Matroos Willem spreekt niet meer over de vrouw die hem beloofd had haar leven met hem te delen. De dag dat hij haar aan de balk gevonden heeft heeft de man voogd getekend. Hij die vroeger een levenslustig kereltje was, heeft alle dromen opgeborgen. Het leven is nu alleen nog maar een vervelende klus, waar niets over te zeggen valt. Zwiggend pleegt Willem zijn hand op zijn buik te leggen waar hij zijn lever voelt die hard is als een stevig pak karton. Dorre vrucht van de alcohol waaraan hij inmiddels verzaakt heeft. Altijd moe.

Willem heeft niet zo'n hoge dunk van zijn broer, maar hij is te zwak om iets tegen de gewelddadige Robbe te ondernemen. Is er trouwens van overtuigd dat alle pogen tot falen gedoemd is. *(Dolf tot Machteld over haar vader: 'Brave man, je pa... Maar... Zei vroeger dat ik dezelfde weg als mijn vader op zou gaan. Slecht aflopen. Veel vijven en zessen. Dat ik niet eens een tiende wist van de miserie die mijn vader veroorzaakt had... Nu zegt hij dat niet meer... Nu zegt hij niets mee... Maar vroeger... Dreigde er telkens mee dat het gedaan moest zijn. Wát moest er gedaan zijn... ik weet het niet. Mag hij niet laten gebeuren, zei hij soms. Maar waarover had hij het?')*

Machteld luistert keer op keer naar d'r kozijn-tje, naar de woorden die hij nooit begrepen heeft, en waarvan zij samen tevergeefs de zin gezocht hebben, woorden die evenwel de kracht van zwarte magie hebben en die zowel Machteld als Dolf zullen redden op een manier dat niemand gered moet worden. Machteld kijkt naar haar uitgetelde vader. Zij weet dat hij destijds afkeurend keek als hij haar samen met de jonge Dolf zag optrekken. Maar in zijn ogen leest ze nu geen afkeuring

Robbe

meer, alleen maar onmacht. Willem blijft ook een raadsel voor zijn kind.

Ze maakt zich klaar om naar de dictieles te gaan. Dolf volgt haar naar haar kamertje.

'Je vader laat echt alles gebeuren. Niet laten gebeuren? Laat alles gebeuren! Pa is de peetvader en de rest van de familie danst naar zijn pijpen. En maar klagen en zagen en

dat het gedaan moet zijn. Veel te braaf. Machteld, Machteld, als je eens zou weten hoeveel ik al gewenst heb dat mijn vader op een dag niet meer uit zee zou terugkomen...'

'Ik weet het,' zegt Machteld en ze geeft Dolf tegelijk een vlugge afscheidszoen. *'Maar nu moet ik weg.'*

Ze verlaat me, denkt Dolf, ik raak haar kwijt. Ze laat me hier hoe langer hoe meer alleen. Tegelijk blijven haar lippen iets langer op zijn wang hangen dan vroeger het geval was. Hij legt een hand op zijn kaak als om de kus nog een tijdje vast te houden. Voelt haar nog als zij de deur achter zich dichtgeslagen heeft. Willem zit uitgeblust in het nu nog koudere huis. Dolf zit doelloos aan de tafel. Johanna maakt de keuken schoon.

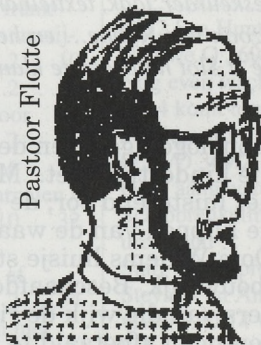
Sinds hij en zijn broer in de kustvisserij zitten, komen Johanna en Dolf dagelijks bij hem schuilen. En omdat het kustvissersvaartuigje ook elke nacht weer uitvaart, gaan de twee avonds weer terug naar het oude huisje in de impasse. Zo heeft hij het ook liever. Die twee jonge mensen, 's nachts samen in het huis, dat zou uiteindelijk verkeerd aflopen.

Soms, nadat zijn dochter vertrokken is, wil hij er nog wel eens aan denken de jonge Dolf nog goeie raad geven; hem van het schip weghouden, en van de visserij weghouden, en van Machteld weghouden...

Maar hij is te zwak geworden om nog woorden aan de jongen te besteden. Voelt zijn lever. Bij de kachel zit hij stilletjes te roken en denkt aan zijn broer, zijn spiegelbeeld. Traag brengt de rook wrange herinneringen naar boven in een lange sliert die de kamer met een waas

bedekt.

Pastoor Flotte

Eén keer betrapt Robbe pastoor Flotte en moeder Johanna terwijl ze thuis, in het keukentje, aan het vrijen zijn.

Bijna. Panne aan de keerkoppeling houdt het schip die dag in de haven. Robbe komt die avond onverwacht terug naar huis. Onverwacht nuchter.

Tegelijk met het poortje dat opengaat, trekt Pierre

Flotte zich terug.

Trekt nog juist op tijd zijn rokken naar beneden.

Robbe komt binnen. Flotte trekt zich vervolgens met veel woorden uit de slag. Speelt de hem vertrouwde rol van de herder die zijn schapen bezoekt. Robbe krijgt de tijd niet om de man van wat dan ook te verdenken terwijl hij de volle herderlijke woordenvloed over zich heen krijgt.

De pastoor gaat maar door in een geslaagde poging het onheil van zich af te keren: dat het nog eens slecht met hem zal aflopen! dat een mens niet ongestraft God en gebod aan zijn laars kan lappen! dat we meer zijn dan beesten! of hij dan zijn huwelijksbelofte vergeten heeft! dat het huwelijk een sacrament is en dus heilig! of hij al eens aan het hiernamaals gedacht heeft?! dat het vissersleven er toch toe zou moeten leiden dat een mens beseft hoe...

En Robbe die het uitbraakt: *'Hiernamaals? Zwijg me van uw hiernamaals! Luister goed. mijnheer pastoor! Geen hel, hemel en vagevuur aan mijn kloten! Als gij denkt dat ge na mijn dood met mijn lijf zult wegllopen, zit g' er goed naast! Allemaal commerce! Allemaal tijverdrijf voor ouwe wijven!'* Robbe schrikt even van zijn eigen woorden die door de steeg galmen. Tegelijk is hij blij verrast door de kwaliteit van zijn zijn repliek.

'Maar Robbe, dat is godslaster wat gij daar beweert. Dat kan ik niet

toelaten. Gij moet evengoed ster-ven als ieder ander hoor. Wilt gij dan als een hond begraven worden? Neen toch, niemand wil dat. Gij zult nog aan mijn woorden denken als het zo ver komt. Gij zult dan blij zijn dat de Kerk er nog is.'

Robbe heeft niet eens gehoord wat de pastoor zegt. *'Gij zult van mijn lijf afblijven, zeg ik u! Ik doe mijn lijf weg. Ik smijt mijzelf nog liever over boord als het zover is en als ze mij dan later aan een of ander strand vinden, dan dan dan ... ik schenk mijn lichaam dan aan de wetenschap! Kunnen de*

doctors een beetje met mijn lijf spelen in plaats van de pastoors! En de rest daarna in de container smijten! Niks begrafenis, niks heilige grond! Geen frank krijgt ge van mij. Niks hiernamaals!'

Moeder Johanna zit er schaapachtig bij, zoals het past voor vrouwen in de aanwezigheid van twee ruziënde mannen. Het lijkt erop dat ze zich afsluit van het gesprek, maar ze kan niet anders dan horen wat er gezegd wordt.

Moeder Johanna

Twee haantjes zijn het, zo denkt ze nog, in een veel te klein hoenderhof. Ze voelt nog het vocht tussen haar benen van dezelfde Flotte die het daar opneemt voor de Allerhoogste. En Robbe die zijn lijf aan de wetenschap wil schenken! Zullen ze aan de universiteit een kluit aan hebben!

'Maar Robbe toch,' zegt Flotte die nog steeds pogingen doet om de leiding te nemen, *'En Uw ziel dan? ik heb het over Uw ziel. Denk ook eens aan uw ziel.'*

'Mijn ziel?! Mijn ziel ...die schenk ik ook aan de wetenschap!'

Een zeer zwak antwoord, zo begrijpt Robbe meteen. Waarop hij, als in de laatste meters van een kampioenschap verslagen, de deur achter zich toeslaat, ervandoor gaat... Naar de kroegen, naar de toog. Een halve minuut later gevolgd door Flotte, die, zo zien alle burens uit de steeg, er merkwaardig bleek uitziet.

(De slag der sporen van hormonen in het vlees is een feuilleton dat maandelijks in HVB vervolgd wordt. © Tekst Flor Vandekerckhove — tekeningen Annie Vanhee)